

ACORD DE PARTENERIAT ECONOMIC
ÎN TRE UNIUNEA EUROPEANĂ
ȘI STATELE MEMBRE ALE ACESTEIA, PE DE O PARTE,
ȘI STATELE PĂRȚI LA APE DIN SADC, PE DE ALTĂ PARTE

EU/SADC/ro 1

PREAMBUL

PĂRȚI LA ACORD

REGATUL BELGIEI,

REPUBLICA BULGARIA,

REPUBLICA CEHĂ,

REGATUL DANEMARCEI,

REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA,

REPUBLICA ESTONIA,

IRLANDA,

REPUBLICA ELENĂ,

REGATUL SPANIEI,

REPUBLICA FRANCEZĂ,

REPUBLICA CROAȚIA,

REPUBLICA ITALIANĂ,

REPUBLICA CIPRU,

REPUBLICA LETONIA,

REPUBLICA LITUANIA,

MARELE DUCAT AL LUXEMBURGULUI,

UNGARIA,

REPUBLICA MALTA,

REGATUL ȚĂRILOR DE JOS,

REPUBLICA AUSTRIA,

REPUBLICA POLONĂ,

REPUBLICA PORTUGHEZĂ,

ROMÂNIA,

REPUBLICA SLOVENIA,

REPUBLICA SLOVACĂ,

REPUBLICA FINLANDA,

REGATUL SUEDEI,

EU/SADC/ro 3

REGATUL UNIT AL MARII BRITANII ȘI IRLANDEI DE NORD,

Părți contractante la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, denumite în continuare „statele membre ale Uniunii Europene”

și

UNIUNEA EUROPEANĂ, pe de o parte, și

REPUBLICA BOTSWANA,

REGATUL LESOTHO,

REPUBLICA MOZAMBIK,

REPUBLICA NAMIBIA,

REPUBLICA AFRICA DE SUD, și

REGATUL SWAZILAND

denumite în continuare „Statele Comunității de Dezvoltare a Africii Australe părți la acordul de parteneriat economic”, pe de altă parte („statele părți la APE din SADC”),

EU/SADC/ro 4

ÎNTRUCÂT părțile doresc să își consolideze relațiile comerciale și să stabilească relații strânse și durabile întemeiate pe parteneriat și cooperare;

CONVINSE că prezentul acord va aprofunda și va încuraja relațiile economice și comerciale dintre părți;

DORIND să creeze noi oportunități de ocupare a forței de muncă, să atragă investiții și să îmbunătățească condițiile de viață pe teritoriul părților, promovând în același timp dezvoltarea durabilă;

RECUNOSCÂND importanța cooperării pentru finanțarea dezvoltării în punerea în aplicare a prezentului acord;

RECUNOSCÂND eforturile depuse de statele părți la APE din SADC pentru a asigura dezvoltarea economică și socială pentru populațiile lor în contextul aprofundării integrării regionale în regiunea Comunității de Dezvoltare a Africii Australe (denumită în continuare „regiunea SADC”);

CONFIRMÂND angajamentul părților de a promova cooperarea regională și integrarea economică, precum și de a încuraja liberalizarea comerțului în regiunea SADC;

RECUNOSCÂND nevoile speciale și interesele statelor părți la APE din SADC și necesitatea de a răspunde diferitelor niveluri de dezvoltare economică, precum și preocupărilor de ordin geografic, social și economic;

RECUNOSCÂND situația specială în care se află Botswana, Lesotho, Namibia și Swaziland (denumite în continuare „statele BLNS”) în prezentul acord, precum și necesitatea de a ține seama de efectele pe care le are liberalizarea comerțului asupra acestora în temeiul Acordului privind comerțul, dezvoltarea și cooperarea între Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Republica Africa de Sud, pe de altă parte, semnat la 11 octombrie 1999 (denumit în continuare „ACDC”);

RECUNOSCÂND situația specială și nevoile țărilor cel mai puțin dezvoltate (denumite în continuare „LDC”) dintre statele părți la APE din SADC prin aplicarea unui tratament special și diferențiat și a principiului asimetriei;

RECUNOSCÂND situația specială a Lesotho în calitate de singura LDC din Uniunea vamală sud-africană (denumită în continuare „SACU”) și faptul că, din cauza impactului reducerii veniturilor tarifare ca urmare a ACDC și a prezentului acord, este necesar ca această țară să fie prioritară în ceea ce privește ajutorul pentru comerț;

RECUNOSCÂND situația specială a statelor părți la APE din SADC care ies din conflicte armate îndelungate, care necesită un tratament special și diferențiat și aplicarea principiului asimetriei;

ȚINÂND SEAMA de drepturile și de obligațiile părților din punctul de vedere al apartenenței lor la Organizația Mondială a Comerțului (OMC) și reafirmând importanța sistemului comercial multilateral;

REAMINTIND importanța pe care o acordă părțile principiilor și normelor care guvernează sistemul comercial multilateral și necesitatea de a le aplica într-o manieră transparentă și nediscriminatorie;

ȚINÂND SEAMA DE Acordul de parteneriat între membrii grupului statelor din Africa, zona Caraibelor și Pacific (denumit în continuare „grupul ACP”), pe de o parte, și Comunitatea Europeană (CE) și statele membre ale acesteia, pe de altă parte, semnat la 23 iunie 2000 și revizuit la 25 iunie 2005 (denumit în continuare „Acordul de la Cotonou”);

CONFIRMÂND angajamentul și sprijinul părților în favoarea dezvoltării economice în statele părți la APE din SADC pentru a atinge Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului (ODM);

ȚINÂND SEAMA DE ACDC;

ȚINÂND SEAMA DE angajamentul părților de a asigura faptul că acordurile lor bilaterale sprijină procesul de integrare regională în temeiul Tratatului Comunității de Dezvoltare a Africii Australe, semnat la 17 august 1992, cu modificările ulterioare (denumit în continuare „Tratatul SADC”);

RECUNOSCÂND cazul special al SACU, instituită în temeiul Acordului privind Uniunea Vamală Sud- Africană din 2002 încheiat între guvernele Republicii Botswana, Regatului Lesotho, Republicii Namibia, Republicii Africa de Sud și Regatului Swaziland și semnat la 21 octombrie 2002 (denumit în continuare „acordul SACU”);

CONFIRMÂND sprijinul și încurajările părților în favoarea procesului de liberalizare a comerțului;

SUBLINIIND importanța agriculturii și a dezvoltării durabile în ceea ce privește reducerea sărăciei în statele părți la APE din SADC;

AU CONVENIT să încheie prezentul acord:

EU/SADC/ro 7

PARTEA I

DEZVOLTAREA DURABILĂ ȘI ALTE DOMENII DE COOPERARE

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

ARTICOLUL 1

Obiective

Obiectivele prezentului acord sunt următoarele:

- (a) să contribuie la reducerea și eradicarea sărăciei prin instituirea unui parteneriat comercial în conformitate cu obiectivul dezvoltării durabile, cu ODM și cu Acordul de la Cotonou;
- (b) să promoveze integrarea regională, cooperarea economică și buna guvernare, instituind și punând în aplicare un cadru regional de reglementare eficace, previzibil și transparent pentru comerțul și investițiile între părți și între statele părți la APE din SADC;

EU/SADC/ro 8

- (c) să promoveze integrarea progresivă a statelor părți la APE din SADC în economia mondială, în conformitate cu opțiunile lor politice și cu prioritățile lor de dezvoltare;
- (d) să îmbunătățească capacitatea statelor părți la APE din SADC în materie de politică comercială și de aspecte legate de comerț;
- (e) să sprijine condițiile pentru stimularea investițiilor și a inițiativelor în sectorul privat și să consolideze capacitatea de aprovizionare, competitivitatea și creșterea economică în statele părți la APE din SADC; și
- (f) să consolideze relațiile existente între părți, pe baza solidarității și a interesului reciproc. În acest scop, în conformitate cu obligațiile prevăzute în cadrul OMC, prezentul acord intensifică relațiile comerciale și economice, consolidează punerea în aplicare a Protocolului privind comerțul în regiunea Comunității de Dezvoltare a Africii Australe (SADC), semnat la 24 august 1996 (denumit în continuare „Protocolul privind comerțul al SADC”) și acordul SACU, sprijină o nouă dinamică a schimburilor comerciale între părți prin intermediul unei liberalizări progresive și asimetrice a comerțului între acestea și întărește, extinde și aprofundează cooperarea în toate domeniile relevante pentru comerț.

ARTICOLUL 2

Principii

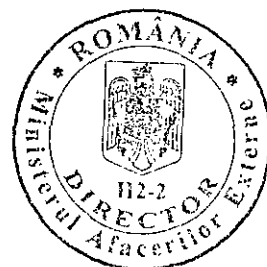
- (1) *Prezentul acord se bazează pe principiile fundamentale, precum și pe elementele esențiale și fundamentale, astfel cum sunt menționate la articolele 2 și 9 din Acordul de la Cotonou. Prezentul acord se bazează pe realizările Acordului de la Cotonou, ale ACDC și ale acordurilor ACP-CE anterioare în domeniul cooperării și integrării regionale, precum și în domeniul cooperării economice și comerciale.*
- (2) *Prezentul acord, Acordul de la Cotonou și ACDC sunt puse în aplicare în mod complementar și care să le consolideze reciproc, sub rezerva articolelor 110 și 111.*
- (3) *Părțile convin să coopereze în vederea punerii în aplicare a prezentului acord într-un mod care este în conformitate cu politicile de dezvoltare și cu programele de integrare regională în care statele părți la APE din SADC sunt sau pot fi implicate.*
- (4) *Părțile convin să coopereze în vederea îndeplinirii angajamentelor și obligațiilor care le revin și pentru a facilita capacitatea statelor părți la APE din SADC de a pune în aplicare prezentul acord.*

ARTICOLUL 3

Integrarea regională

- (1) Părțile recunosc că integrarea regională este parte integrantă a parteneriatului lor și că aceasta constituie un instrument eficace pentru realizarea obiectivelor prezentului acord.
- (2) Părțile reafirmă importanța integrării regionale și subregionale între statele părți la APE din SADC pentru a obține oportunități economice mai importante, o stabilitate politică sporită și pentru a facilita integrarea eficace a țărilor în curs de dezvoltare în economia mondială.
- (3) Părțile sprijină, în special, procesele de integrare bazate pe acordul SACU, pe Tratatul SADC și pe Actul Constitutiv al Uniunii Africane adoptat la 11 iulie 2000, precum și politicile de dezvoltare și obiectivele politice legate de astfel de procese. Scopul părților este de a pune în aplicare prezentul acord în perspectiva acordării de sprijin cu ajutorul acestor instrumente, ținând cont de nivelurile de dezvoltare, de nevoile, de realitățile geografice și de strategiile de dezvoltare durabilă ale fiecărei părți.

ARTICOLUL 4

Monitorizare

- (1) Părțile se angajează să monitorizeze permanent aplicarea și impactul prezentului acord pe baza mecanismelor și a calendarului adecvate care se înscriu în cadrul respectivelor lor procese participative și instituții, precum și pe baza celor instituite în temeiul prezentului acord, cu scopul de a asigura faptul că obiectivele prezentului acord sunt realizate, că prezentul acord este pus în aplicare în mod corespunzător și că beneficiile pentru propria populație care decurg din acesta, în special pentru grupurile cele mai vulnerabile, sunt maximizate.
- (2) Părțile se angajează să se consulte rapid cu privire la orice aspect referitor la punerea în aplicare a prezentului acord.

ARTICOLUL 5

Cooperarea în cadrul forurilor internaționale

Părțile depun eforturi pentru a coopera în cadrul tuturor forurilor internaționale în care se discută aspecte relevante pentru prezentul acord.

CAPITOLUL II

COMERȚUL ȘI DEZVOLTAREA DURABILĂ

ARTICOLUL 6

Context și obiective

- (1) Părțile reamintesc Agenda 21 privind mediul și dezvoltarea din 1992, Declarația OIM privind principiile și drepturile fundamentale la locul de muncă din 1998, Planul de punere în aplicare de la Johannesburg privind dezvoltarea durabilă din 2002, Declarația ministerială a Consiliului Economic și Social al ONU privind ocuparea deplină a forței de muncă și munca decentă din 2006, Declarația OIM privind justiția socială pentru o globalizare echitabilă din 2008 și Conferința ONU privind dezvoltarea durabilă din 2012 intitulată „Viitorul pe care ni-l dorim”.
- (2) Părțile își reafirmă angajamentul de a promova dezvoltarea comerțului internațional, astfel încât să contribuie la obiectivul dezvoltării durabile, în cadrul celor trei piloni ai săi (dezvoltare economică, dezvoltare socială și protecția mediului), în vederea asigurării bunăstării generațiilor prezente și viitoare, și vor depune eforturi pentru a se asigura că acest obiectiv este integrat și reflectat la fiecare nivel al relației lor comerciale.
- (3) Dispozițiile prezentului capitol nu intră sub incidența dispozițiilor din PARTEA III, cu excepția articolului 7.

ARTICOLUL 7

Dezvoltarea durabilă

- (1) Părțile reafirmă că obiectivul dezvoltării durabile trebuie să fie aplicat și integrat la fiecare nivel al parteneriatului lor economic, respectând astfel îndeplinirea angajamentelor lor primordiale prevăzute la articolele 1, 2 și 9 din Acordul de la Cotonou și, în special, angajamentul lor general de reducere și, în final, de eradicare a sărăciei în conformitate cu obiectivele dezvoltării durabile.
- (2) Părțile înțeleg că acest obiectiv se aplică în cazul prezentului acord ca un angajament conform căruia:
  - (a) aplicarea prezentului acord ține pe deplin cont de interesele umane, culturale, economice, sociale, de sănătate și de mediu ale populațiilor lor și ale generațiilor viitoare; și
  - (b) metodele procesului decizional îmbrățișează principiile fundamentale ale apartenenței, participării și dialogului.
- (3) Prin urmare, părțile convin să coopereze pentru a realiza o dezvoltare durabilă axată pe persoana umană.

ARTICOLUL 8

Standardele și acordurile multilaterale în materie de mediu și de muncă

- (1) Părțile recunosc importanța guvernanței și a acordurilor internaționale în materie de mediu ca răspuns al comunității internaționale la problemele globale sau regionale legate de mediu, precum și a muncii decente pentru toți ca element-cheie al dezvoltării durabile pentru toate țările și ca obiectiv prioritar al cooperării internaționale.
- (2) Ținând seama de Acordul de la Cotonou, în special de articolele 49 și 50, părțile, în contextul prezentului articol, își reafirmă drepturile și angajamentul de a pune în aplicare obligațiile care le revin în temeiul acordurilor multilaterale în materie de mediu (denumite în continuare „MEA”) și al convențiilor Organizației Internaționale a Muncii (OIM) pe care le-au ratificat.

ARTICOLUL 9

Dreptul de reglementare și nivelurile de protecție

- (1) Părțile recunosc dreptul fiecărei părți de a-și stabili propriile niveluri de protecție națională în materie de mediu și de muncă și de a adopta sau de a modifica în consecință legislația și politicile sale relevante, în conformitate cu standardele și acordurile recunoscute la nivel internațional la care sunt părți.

(2) Părțile reafirmă importanța protecției prevăzute în legislațiile naționale în materie de muncă și de mediu.

(3) Recunoscând că este inoportun să se încurajeze comerțul sau investițiile prin diminuarea sau reducerea nivelurilor naționale de protecție a muncii și a mediului, nicio parte nu poate deroga în acest scop de la legislația sa în domeniul mediului și al muncii și nici nu poate să omită în mod sistematic să asigure respectarea eficientă a acesteia.

ARTICOLUL 10

Comerțul și investițiile în favoarea dezvoltării durabile

(1) Părțile își reafirmă angajamentul de a consolida contribuția comerțului și a investițiilor la obiectivul dezvoltării durabile sub aspectele sale economice, sociale și de mediu.

(2) O parte poate solicita, prin intermediul Comitetului pentru comerț și dezvoltare, să poarte consultări cu cealaltă parte cu privire la orice problemă care decurge din prezentul capitol.

(3) Dialogul și cooperarea în ceea ce privește prezentul capitol, desfășurate de părți în cadrul Comitetului pentru comerț și dezvoltare, pot implica și alte autorități și părți interesate relevante.

ARTICOLUL 11

Cooperarea în domeniul comerțului și al dezvoltării durabile

- (1) Părțile recunosc importanța cooperării în ceea ce privește aspectele comerciale ale politicilor de mediu și de muncă în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite în prezentul acord.
- (2) Părțile pot face schimb de informații și de experiență cu privire la acțiunile pe care le întreprind pentru a promova coerența și susținerea reciprocă dintre obiectivele comerciale, sociale și de mediu și consolidează dialogul și cooperarea pe marginea aspectelor de dezvoltare durabilă care pot apărea în contextul relațiilor comerciale.
- (3) În ceea ce privește alineatele (1) și (2), părțile pot coopera, printre altele, în următoarele domenii:
  - (a) aspectele comerciale ale politicilor în domeniul muncii și al mediului în cadrul forurilor internaționale, cum ar fi Agenda privind munca decentă a OIM și MEA;
  - (b) impactul prezentului acord asupra dezvoltării durabile;
  - (c) responsabilitatea socială a întreprinderilor și răspunderea acestora;
  - (d) aspectele comerciale de interes reciproc care vizează promovarea conservării și a utilizării durabile a biodiversității;

- (e) aspectele comerciale ale gestionării durabile a pădurilor; și
- (f) aspectele comerciale ale practicilor durabile în materie de pescuit.

CAPITOLUL III

DOMENII DE COOPERARE

ARTICOLUL 12

Cooperarea pentru dezvoltare

(1) Părțile se angajează să coopereze în vederea punerii în aplicare a prezentului acord și să sprijine strategiile comerciale și de dezvoltare ale statelor părți la APE din SADC în cadrul procesului general de integrare regională a SADC. Cooperarea poate lua atât forme financiare, cât și și nefinanciare.

(2) Părțile recunosc că această cooperare pentru dezvoltare este un element determinant al parteneriatului lor și un factor esențial pentru realizarea obiectivelor prezentului acord, astfel cum sunt prevăzute la articolul 1. Cooperarea pentru finanțarea dezvoltării în favoarea cooperării și integrării economice regionale, astfel cum este prevăzută în Acordul de la Cotonou, se desfășoară astfel încât să sprijine și să promoveze eforturile statelor părți la APE din SADC în vederea atingerii obiectivelor, precum și să maximizeze beneficiile preconizate ale prezentului acord. Domeniile de cooperare și de asistență tehnică sunt stabilite în prezentul acord, după caz. Cooperarea este pusă în aplicare în conformitate cu modalitățile prevăzute la prezentul articol. Aceste modalități fac obiectul unei reexaminări continue și sunt revizuite, dacă este necesar, în conformitate cu dispozițiile articolului 116.

(3) Finanțarea UE¹ destinată cooperării pentru dezvoltare dintre statele părți la APE din SADC și UE în sprijinul punerii în aplicare a prezentului acord se efectuează în cadrul normelor și procedurilor relevante prevăzute în Acordul de la Cotonou, în special al procedurilor de programare ale Fondului European de Dezvoltare, precum și în cadrul instrumentelor relevante finanțate de bugetul general al Uniunii. În acest context, sprijinirea punerii în aplicare a prezentului acord constituie o prioritate.

(4) Statele membre ale Uniunii Europene se angajează colectiv să sprijine, prin intermediul politicilor și al instrumentelor lor de dezvoltare respective, activitățile de cooperare pentru dezvoltare în favoarea cooperării și integrării economice regionale și a punerii în aplicare a prezentului acord în statele părți la APE din SADC și la nivel regional, în conformitate cu principiul complementarității și al eficacității ajutorului, precum cele prevăzute în Declarația de la Paris din 2005 privind eficacitatea ajutorului și de Agenda pentru acțiune de la Accra din 2008.

---

¹ Termenul „UE” folosit pe tot cuprinsul prezentului acord este definit în articolul 104.

(5) Părțile recunosc că vor fi necesare resurse adecvate pentru punerea în aplicare a prezentului acord și pentru realizarea deplină a beneficiilor acestuia. În acest sens, părțile cooperează pentru a le permite statelor părți la APE din SADC accesul la alte instrumente financiare, precum și pentru a facilita intervenția altor donatori dispuși să sprijine eforturile depuse de statele părți la APE din SADC în vederea realizării obiectivelor prezentului acord.

(6) Părțile convin asupra faptului că un mecanism de finanțare pentru dezvoltare regională, precum un fond APE, ar reprezenta un instrument util pentru a canaliza în mod eficient resursele financiare pentru dezvoltare și pentru a pune în aplicare măsurile de însoțire ale APE. UE este de acord să sprijine eforturile depuse de regiune pentru a înființa un astfel de mecanism. UE va contribui la acest fond după realizarea unui audit satisfăcător.

ARTICOLUL 13

Priorități în materie de cooperare

(1) În scopul punerii în aplicare a prezentului acord și ținând seama de politicile de dezvoltare ale statelor părți la APE din SADC, părțile convin asupra faptului că domeniile enumerate în prezentul articol și la articolul 14 reprezintă domenii prioritare pentru cooperarea comercială și economică.

(2) Cooperarea în materie de comerț cu mărfuri vizează intensificarea comerțului cu mărfuri și a capacității statelor părți la APE din SADC de a desfășura schimburi comerciale, inclusiv prin eliminarea treptată a tarifelor și a taxelor vamale în conformitate cu angajamentele în materie de liberalizare prevăzute în prezentul acord, prin punerea în aplicare în mod adecvat a regulilor de origine, a instrumentelor de protecție comercială, a măsurilor netarifare, a standardelor sanitare și fitosanitare (denumite în continuare „SPS”) și a barierelor tehnice din calea comerțului (denumite în continuare „BTC”), precum și prin promovarea cooperării în domeniul vamal și prin facilitarea comerțului.

(3) Cooperarea în materie de competitivitate axată pe ofertă vizează intensificarea competitivității statelor părți la APE din SADC și eliminarea constrângerilor în materie de ofertă la nivel național, instituțional și, în special, la nivel de societate. Această cooperare include, printre altele, domenii precum producția, dezvoltarea tehnologică și inovarea, marketingul, finanțarea, distribuția, transportul, diversificarea bazei economice, precum și dezvoltarea sectorului privat, ameliorarea mediului comercial și de afaceri și sprijinul acordat întreprinderilor mici și mijlocii în domeniul agriculturii, pescuitului, industriei și serviciilor.

(4) Cooperarea în materie de consolidare a infrastructurii vizează dezvoltarea unui mediu de afaceri competitiv în domenii precum tehnologia informației și a comunicațiilor, transporturile și energia.

(5) Părțile convin să coopereze pentru a dezvolta și a intensifica comerțul cu servicii, astfel cum se prevede la articolul 73.

(6) Părțile convin să coopereze pentru a dezvolta și a intensifica aspectele comerciale, astfel cum se prevede la articolele 8-11, 16-19, 73 și 74.

(7) Cooperarea în materie de date comerciale vizează ameliorarea capacității statelor părți la APE din SADC în domeniul colectării, analizei și difuzării datelor comerciale.

(8) Cooperarea în materie de consolidare a capacităților instituționale pentru APE vizează sprijinirea structurilor instituționale necesare pentru gestionarea punerii în aplicare a APE, consolidarea capacităților pentru negocieri comerciale și pentru politica comercială, în colaborare cu mecanismele instituționale relevante instituite în temeiul Tratatului SADC și al Acordului SACU sau în statele părți la APE din SADC respective.

ARTICOLUL 14

Cooperarea în materie de adaptare fiscală

(1) Părțile recunosc că eliminarea treptată sau reducerea taxelor vamale prevăzută în prezentul acord poate afecta veniturile financiare ale statelor părți la APE din SADC și convin să coopereze în ceea ce privește acest aspect.

- (2) Părțile convin să coopereze, în conformitate cu articolul 12, în special în ceea ce privește:
- (a) sprijinirea reformelor fiscale; și
  - (b) măsurile de sprijin complementare reformelor fiscale pentru reducerea impactului fiscal net al prezentului acord care va fi stabilit în conformitate cu un mecanism convenit de comun acord.
- (3) Părțile recunosc că impactul reducerii tarifare va afecta în special veniturile fiscale ale Lesotho și convin să acorde o atenție deosebită situației acestei țări în ceea ce privește aplicarea articolului 12.

ARTICOLUL 15

Forme de intervenție

Cooperarea pentru dezvoltare în temeiul prezentului acord poate include următoarele forme de intervenție legate de prezentul acord, fără însă a se limita la acestea:

- (a) dezvoltarea de politici;
- (b) dezvoltarea legislației și a cadrului de reglementare;
- (c) dezvoltarea instituțională sau organizațională;

- (d) consolidarea capacităților și formarea¹;
- (e) servicii de consultanță tehnică;
- (f) servicii administrative;
- (g) sprijin în domeniile SPS și TBT; și
- (h) sprijin operațional, inclusiv echipamente, materiale și lucrările aferente.

ARTICOLUL 16

Cooperarea în materie de protecție a drepturilor de proprietate intelectuală

(1) Părțile își reafirmă angajamentele luat în temeiul articolului 46 din Acordul de la Cotonou, precum și drepturile, obligațiile și flexibilitățile lor prevăzute în Acordul privind aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală din anexa IC la Acordul privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului (denumit în continuare „Acordul TRIPS”).

---

¹ În sensul prezentului articol, „consolidarea capacităților” poate include, în special, formarea, dezvoltarea instituțională, dezvoltarea organizațională (structuri și proceduri), sprijin operațional și proceduri de comunicare și de cooperare interinstituționale.

(2) Părțile convin să acorde și să asigure protecția adecvată, eficientă și nediscriminatorie a drepturilor de proprietate intelectuală (denumite în continuare „DPI”) și prevăd măsuri pentru asigurarea respectării acestora în cazul unor încălcări, în conformitate cu prevederile acordurilor internaționale la care sunt parte.

(3) Părțile pot coopera în ceea ce privește aspectele legate de indicațiile geografice în conformitate cu dispozițiile secțiunii 3 (articolele 22-24) din Acordul TRIPS. Părțile recunosc importanța indicațiilor geografice și a produselor legate de origine pentru o agricultură și o dezvoltare rurală durabile.

(4) Părțile sunt de acord că este important să se răspundă cererilor rezonabile referitoare la furnizarea reciprocă de informații și clarificări cu privire la indicațiile geografice și la alte aspecte legate de DPI. Fără a aduce atingere caracterului general al unei astfel de cooperări, părțile pot conveni, de comun acord, să implice organizațiile internaționale și regionale specializate în sfera indicațiilor geografice.

(5) Părțile consideră cunoștințele tradiționale ca fiind un domeniu important care poate face obiectul unei cooperări viitoare.

(6) Părțile pot lua în considerare începerea în viitor a unor negocieri privind protecția DPI, iar statele părți la APE din SADC intenționează să negocieze în mod colectiv și depun eforturi în acest sens. În cazul în care se lansează negocieri în acest sens, UE va avea în vedere să includă dispoziții privind cooperarea și tratamentul special și diferențiat.

(7) În cazul în care o parte care nu este parte la un viitor acord privind protecția DPI negociată în conformitate cu alineatul (6) dorește totuși să adere la acordul respectiv, aceasta poate negocia condițiile aderării sale.

(8) În cazul în care orice acord care rezultă din negocierile prevăzute la alineatele (6) și (7) ar duce la rezultate care se dovedesc a fi incompatibile cu dezvoltarea viitoare a unui cadru regional SADC în materie de DPI, părțile depun eforturi, în comun, în vederea adaptării prezentului acord pentru a-l aduce în concordanță cu respectivul cadru regional, asigurând în același timp un echilibru al beneficiilor.

ARTICOLUL 17

Cooperarea în materie de achiziții publice

(1) Părțile recunosc importanța unor achiziții publice transparente în vederea promovării dezvoltării economice și a industrializării. Părțile convin cu privire la importanța cooperării în vederea îmbunătățirii înțelegerii reciproce a sistemelor lor de achiziții publice. Părțile își reafirmă angajamentul față de asigurarea unor sisteme de achiziții publice transparente și previzibile, în conformitate cu dreptul intern.

(2) Părțile recunosc importanța publicării în continuare a legislației lor sau a punerii la dispoziția publicului, prin alte mijloace, a propriilor acte cu putere de lege, reglementări și decizii administrative cu aplicabilitate generală, precum și a oricăror modificări ale acestora, pe suport electronic sau de hârtie desemnat în mod oficial, care este difuzat pe scară largă și rămâne ușor accesibil publicului. Părțile sunt de acord că este important să răspundă cererilor rezonabile referitoare la furnizarea reciprocă de informații și clarificări cu privire la aspectele menționate anterior.

(3) Părțile pot lua în considerare lansarea în viitor a unor negocieri privind achizițiile publice, iar statele părți la APE din SADC intenționează să negocieze în mod colectiv și depun eforturi în acest sens. În cazul în care se lansează negocieri, UE este de acord să includă dispoziții privind cooperarea și tratamentul special și diferențiat.

(4) În cazul în care o parte care nu este parte la un viitor acord privind achizițiile publice dorește să adere la acordul respectiv, aceasta poate negocia condițiile aderării sale.

(5) În cazul în care orice acord care rezultă din negocierile prevăzute la alineatele (3) și (4) ar duce la rezultate care se dovedesc a fi incompatibile cu dezvoltarea viitoare a unui cadru regional SADC în materie de achiziții publice, părțile depun eforturi, în comun, în vederea adaptării prezentului acord pentru a-l aduce în concordanță cu respectivul cadru regional, asigurând în același timp un echilibru al beneficiilor.

ARTICOLUL 18

Cooperarea în materie de concurență

- (1) Părțile recunosc că anumite practici comerciale, precum acordurile anticoncurențiale sau practicile concertate și abuzurile de poziție dominantă, pot restricționa comerțul între părți și, prin urmare, pot submina îndeplinirea obiectivelor prezentului acord.
- (2) Părțile convin să coopereze pe chestiuni legate de concurență în conformitate cu articolul 13 alineatul (6).
- (3) Părțile pot lua în considerare lansarea în viitor a unor negocieri privind concurența, iar statele părți la APE din SADC intenționează să negocieze în mod colectiv și depun eforturi în acest sens. În cazul în care se lansează negocieri, UE este de acord să includă dispoziții privind cooperarea și tratamentul special și diferențiat.
- (4) În cazul în care o parte care nu este parte la un viitor acord privind concurența dorește să adere la acordul respectiv, aceasta poate negocia condițiile aderării sale.
- (5) În cazul în care orice acord care rezultă din negocierile prevăzute la alineatele (3) și (4) ar duce la rezultate care se dovedesc a fi incompatibile cu dezvoltarea viitoare a unui cadru regional SADC în materie de concurență, părțile depun eforturi, în comun, în vederea adaptării prezentului acord pentru a-l aduce în concordanță cu respectivul cadru regional, asigurând în același timp un echilibru al beneficiilor.

ARTICOLUL 19

Cooperarea în materie de guvernare fiscală

Părțile recunosc importanța cooperării în ceea ce privește principiile de bună guvernare în domeniul fiscal prin autoritățile relevante.

PARTEA II

COMERȚ ȘI ASPECTE COMERCIALE

CAPITOLUL I

COMERȚUL CU MĂRFURI

ARTICOLUL 20

Zonă de liber schimb

(1) Prezentul acord stabilește o zonă de liber schimb între părți, în conformitate cu Acordul General pentru Tarife și Comerț (denumit în continuare „GATT 1994”), în special articolul XXIV.

(2) Prezentul acord respectă principiul asimetriei, proporțional cu nevoile specifice și cu constrângerile în materie de capacitate ale statelor părți la APE din SADC în ceea ce privește nivelurile și calendarul angajamentelor în temeiul prezentului acord.

ARTICOLUL 21

Domeniul de aplicare

Dispozițiile prezentului capitol se aplică comerțului cu mărfuri între părți.¹

ARTICOLUL 22

Reguli de origine

Preferințele tarifare prevăzute în prezentul acord se aplică mărfurilor care sunt în conformitate cu regulile de origine stabilite în protocolul 1.

---

¹ Cu excepția situațiilor prevăzute în mod expres, termenii „mărfuri” și „produse” au același înțeles.

ARTICOLUL 23

Taxă vamală

(1) O taxă vamală include orice taxă sau impunere de orice tip, aplicată importurilor de mărfuri sau în legătură cu acestea, incluzând orice formă de suprataxă sau supraimpunere, dar nu include:

- (a) taxe interne sau alte impuneri interne aplicate în conformitate cu articolul 40; sau
- (b) taxe impuse în conformitate cu capitolul II din PARTEA II; sau
- (c) redevențe sau alte impuneri aplicate în conformitate cu articolul 27.

(2) Pentru toate produsele care fac obiectul liberalizării, nu se introduce nicio nouă taxă vamală în ceea ce privește schimburile comerciale între părți, iar taxele deja aplicate nu se majorează de la data intrării în vigoare a prezentului acord, cu excepția:

- (a) alineatului (7);
- (b) alineatului (9);
- (c) alineatului (7) din secțiunea A din ANEXA I PARTEA 1; și
- (d) alineatului (8) din secțiunea A din ANEXA II PARTEA 1.

(3) Cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul acord, pentru fiecare produs, taxa vamală de bază căreia i se aplică angajamentele de reducere tarifară prevăzute în prezentul acord este reprezentată de nivelul taxelor vamale aplicabile națiunii celei mai favorizate (denumită în continuare „MFN” - Most-Favoured-Nation) aplicat la data intrării în vigoare a prezentului acord.

(4) În cazurile în care procesul de reducere tarifară nu începe la data intrării în vigoare a prezentului acord, taxa vamală de bază căreia i se aplică angajamentele de reducere tarifară prevăzute în prezentul acord este reprezentată fie de taxa vamală menționată la alineatul (3), fie de nivelul taxelor vamale aplicabile MFN aplicabil în prima zi de la punerea în aplicare a calendarului de reducere tarifară relevant, dacă acesta este mai mic.

(5) La data intrării în vigoare a prezentului acord, UE notifică secretariatului SACU și Ministerului Industriei și Comerțului din Mozambic lista sa cu taxele vamale de bază, cărora li se aplică angajamentele de reducere tarifară prevăzute în prezentul acord. La data intrării în vigoare a prezentului acord, SACU și Mozambic notifică Comisiei Europene listele lor respective cu taxele vamale de bază, cărora li se aplică angajamentele de reducere tarifară prevăzute în prezentul acord. După notificare, așa cum se prevede în prezentul alineat, fiecare parte publică fiecare din aceste liste în conformitate cu propriile proceduri interne și în termen de o lună după schimbul de notificări. Comitetul pentru comerț și dezvoltare adoptă, la prima reuniune de după notificare și publicare, lista cu taxele vamale de bază comunicate de părți sau de SACU, după caz. Taxele vamale care figurează în tariful vamal al UE din ANEXA I PARTEA II și în tariful vamal al Mozambicului din ANEXA III PARTEA II au un scop orientativ și nu constituie taxe vamale de bază în înțelesul alineatului (3).

(6) Taxele vamale reduse calculate în conformitate cu calendarele de reducere tarifară incluse în prezentul acord se aplică rotunjite la prima zecimală sau, în cazul taxelor vamale specifice, la a doua zecimală.

(7) În ceea ce privește preferințele tarifare exprimate ca procentaj din nivelul taxelor vamale aplicabile MFN, dacă, în orice moment după data intrării în vigoare a prezentului acord, o parte majorează sau reduce nivelul taxelor sale vamale aplicabile MFN, nivelul taxelor vamale aplicat în ceea ce privește cealaltă parte trebuie să fie majorat sau redus concomitent, cu condiția să fie menținută marja de preferință prevăzută în tariful vamal al părții în cauză.

(8) În ceea ce privește preferințele tarifare exprimate integral în prezentul regulament sub forma unui nivel fix al taxelor vamale, dacă, în orice moment după data intrării în vigoare a prezentului acord, o parte reduce nivelul taxelor sale vamale aplicabile MFN, respectivul nivel redus al taxelor vamale se aplică celeilalte părți dacă și atâta timp cât este mai mic decât nivelul fix al taxelor vamale calculat în conformitate cu tariful vamal al părții respective.

(9) Dispozițiile prezentului articol nu se aplică produselor excluse de la angajamentele de reducere tarifară care sunt indicate prin categoria în etapa eliminării „X” din tariful vamal al fiecărei părți din ANEXELE I, II și, respectiv, III.

ARTICOLUL 24

Taxele vamale ale UE aplicabile produselor originare din statele părți la APE din SADC

- (1) Produsele originare din Botswana, Lesotho, Mozambic, Namibia și Swaziland sunt importate în UE în conformitate cu regimul de scutire de taxe și de contingente prevăzut pentru țările respective în ANEXA I.
- (2) Produsele originare din Africa de Sud sunt importate în UE în conformitate cu regimul prevăzut pentru Africa de Sud în ANEXA I.

ARTICOLUL 25

Taxele vamale ale statelor părți la APE din SADC aplicabile produselor originare din UE

- (1) Produsele originare din UE sunt importate în SADC în conformitate cu regimul prevăzut în ANEXA II.
- (2) Produsele originare din UE sunt importate în Mozambic în conformitate cu regimul prevăzut în ANEXA III.

ARTICOLUL 26

Taxe la export

- (1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentului acord, cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul articol, nu se introduc noi taxe vamale pentru exportul de mărfuri sau în legătură cu acesta în cadrul schimburilor comerciale dintre părți, iar cele care sunt deja aplicate nu se majorează.
- (2) În situații excepționale, atunci când acest lucru este justificat de nevoi specifice în materie de venituri sau în cazul în care trebuie să se asigure protecția industriilor emergente sau a mediului sau în cazul în care este esențial pentru prevenirea sau reducerea penunțiilor grave, generale sau locale de produse alimentare sau de alte produse esențiale pentru garantarea securității alimentare, Botswana, Lesotho, Mozambic, Namibia și Swaziland pot introduce, după consultarea cu UE, taxe vamale temporare pentru exportul de mărfuri sau în legătură cu acesta, aplicabile unui număr limitat de produse suplimentare.
- (3) În situații excepționale, dacă statele părți la APE din SADC pot justifica nevoile de dezvoltare industrială, aceste state părți la APE din SADC pot introduce taxe vamale temporare pentru exportul unui număr limitat de produse către UE sau în legătură cu acesta. Un stat parte la APE din SADC care dorește să instituie astfel de taxe vamale temporare informează UE în acest sens, furnizând toate informațiile și motivațiile relevante și se consultă cu UE în cazul în care UE solicită acest lucru. Astfel de taxe temporare se aplică în orice moment doar unui număr total de opt (8) produse, astfel cum sunt definite la un nivel de linie tarifară HS6 sau, în cazul minereurilor și al concentratelor lor, la un nivel de linie tarifară HS4, pentru fiecare stat parte la APE din SADC, pentru o perioadă care nu poate depăși doisprezece (12) ani în total. Această perioadă poate fi prelungită sau restabilită pentru același produs, de comun acord cu UE.

- (4) Următoarele condiții se aplică alineatului (3), dar nu și alineatului (2):
- (a) în primii șase (6) ani care urmează datei introducerii unui drept sau a unei taxe la export, statul parte la APE din SADC scutește de la aplicarea acestui impozit sau taxă exporturile către UE cu o valoare anuală egală cu media volumului exporturilor către UE ale unui astfel de produs pe parcursul celor trei (3) ani care preced data introducerii taxei sau a impozitului. Începând cu al șaptelea an care urmează introducerii taxei sau a impozitului respectiv și până la expirarea sa în conformitate cu alineatul (3), statul parte la APE din SADC scutește de la aplicarea taxei sau a impozitului exporturile către UE cu o valoare anuală egală cu 50 % din media volumului exporturilor către UE ale unui astfel de produs pe parcursul celor trei (3) ani care preced data introducerii dreptului sau a taxei; și
- (b) taxele la export nu depășesc 10 % din valoarea produsului la export.
- (5) Începând cu data intrării în vigoare a prezentului acord, orice tratament mai favorabil care constă în drepturi sau taxe vamale sau legat de taxe vamale aplicat de statele părți la APE din SADC exporturilor de orice produs având ca destinație o mare putere comercială se acordă produsului similar având ca destinație teritoriul UE. În sensul prezentului articol, termenul de „mare putere comercială” este definit la articolul 28 alineatul (6).
- (6) Ori de câte ori un stat parte la APE din SADC are îndoieli întemeiate cu privire la posibilitatea ca un lot al unui produs căruia nu i se aplică taxele la export în temeiul alineatelor (1), (3) și (4) să fi fost reexportat din UE către una sau mai multe țări terțe sau ca lotul respectiv să fi fost redirectionat către acestea fără a mai trece prin UE, el poate sesiza în acest sens Comitetul pentru comerț și dezvoltare.

(7) Comitetul pentru comerț și dezvoltare examinează chestiunea în termen de nouăzeci (90) de zile. După examinare, în cazul în care Comitetul pentru comerț și dezvoltare nu ia nicio decizie, autoritățile vamale ale respectivului stat parte la APE din SADC pot solicita Comitetului pentru comerț și dezvoltare să decidă ca importatorul produsului în cauză în UE să facă o declarație conform căreia produsul importat va fi prelucrat în UE și nu va fi reexportat către țări terțe.

(8) Dacă, după ce un sistem care utilizează astfel de declarații a fost în funcțiune timp de cel puțin nouăzeci (90) de zile, un stat parte la APE din SADC continuă să aibă îndoieli întemeiate cu privire la posibilitatea ca un transport al unui produs căruia nu i se aplică taxele vamale în temeiul alineatelor (1), (3) și (4) să fi fost reexportat din UE către una sau mai multe țări terțe sau ca transportul respectiv să fi fost redirecționat către acestea fără a mai trece prin UE, el poate informa Comitetul pentru comerț și dezvoltare în legătură cu motivele preocupărilor sale.

(9) Dacă, după luarea acestor măsuri, nu se găsește nicio soluție în termen de treizeci (30) de zile, statul parte la APE din SADC în cauză poate impune măsuri efective de prevenire a acestor practici de eludare, cu condiția ca aceste măsuri să fie cel mai puțin restrictive din punct de vedere comercial și să excludă agenții economici care s-au dovedit a nu fi fost implicați în procesul de eludare. Reinstituirea retroactivă a taxelor la export pentru un transport de mărfuri care a fost reexportat din UE către una sau mai multe țări terțe poate reprezenta o opțiune de rezervă.

(10) Părțile convin să revizuiască dispozițiile prezentului articol în cadrul Consiliului mixt al statelor părți la APE din SADC - UE (denumit în continuare „Consiliul mixt”) nu mai târziu de trei (3) ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord, ținând cont pe deplin de impactul acestora asupra dezvoltării și diversificării economiilor statelor părți la APE din SADC.

ARTICOLUL 27

Taxe și redevențe

(1) Toate taxele și redevențele de orice natură, altele decât taxele la import și la export și altele decât taxele care intră în domeniul de aplicare al articolului 40, impuse pentru sau în legătură cu importurile sau exporturile, nu depășesc costul serviciilor oferite și nu constituie un mijloc indirect de protecție pentru produsele naționale sau o impozitare cu caracter fiscal percepută pentru importuri sau exporturi.

(2) Fără a aduce atingere articolului 30, nicio parte nu aplică penalizări substanțiale în cazul unor încălcări minore ale reglementărilor vamale sau ale cerințelor procedurale. În speță, sancțiunile pentru omisiunile sau erorile întâlnite în documentația vamală care sunt ușor de remediat și care au fost făcute în mod evident fără intenție de fraudă sau care nu constituie neglijență gravă nu trebuie să fie mai mari decât este necesar pentru a constitui un simplu avertisment.

(3) Dispozițiile prezentului articol se extind la taxele și redevențele impuse de autoritățile guvernamentale în legătură cu importurile și exporturile, inclusiv cele legate de:

- (a) tranzacțiile consulare, precum facturile și certificatele consulare;
- (b) restricțiile cantitative;
- (c) autorizare;

- (d) supravegherea schimburilor valutare;
  - (e) serviciile statistice;
  - (f) documente, documentație și certificare;
  - (g) analiză și inspecție; și
  - (h) carantină, salubritate și fumigație.
- (4) Nu se aplică taxe și redevențe pentru servicii consulare.

ARTICOLUL 28

Tratament mai favorabil care rezultă din acordurile de liber schimb

- (1) În ceea ce privește taxele vamale definite la articolul 23 alineatul (1) și la articolul 26 alineatul (1) și taxele și alte redevențe definite la articolul 27, UE extinde la statele părți la APE din SADC orice tratament mai favorabil aplicabil în cazul în care UE ar deveni parte la un acord comercial preferențial cu părți terțe ulterior semnării prezentului acord.

(2) În ceea ce privește taxele vamale definite la articolul 23 alineatul (1) și la articolul 26 alineatul (1) și taxele și alte redevențe definite la articolul 27, statele părți la APE din SADC extind la UE, la solicitarea acesteia, orice tratament mai favorabil aplicabil în cazul în care statele părți la APE din SADC ar deveni, individual sau colectiv, după caz, părți la un acord comercial preferențial cu o mare putere comercială ulterior semnării prezentului acord.

(3) Prin derogare de la alineatul (2), statele părți la APE din SADC nu extind la UE tratamentul aplicabil în cazul în care statele părți la APE din SADC ar deveni, individual sau colectiv, după caz, parte la un acord comercial preferențial cu țările din Africa, din zona Caraibilor și a Pacificului sau cu alte țări și regiuni din Africa.

(4) Prin derogare de la alineatul (2), în cazul în care un stat parte la APE din SADC demonstrează că, drept urmare a unui acord comercial preferențial încheiat cu o mare putere comercială, are parte, în general, de un tratament considerabil mai favorabil decât cel oferit de UE, părțile se consultă și decid de comun acord modalitățile optime de punere în aplicare a dispozițiilor de la alineatul (2).

(5) Dispozițiile prezentului articol nu trebuie interpretate ca obligând UE sau un stat parte la APE din SADC să își acorde reciproc un tratament preferențial aplicabil în cazul în care, la data semnării prezentului acord, UE sau oricare dintre statele părți la APE din SADC ar fi părți la un acord de liber schimb încheiat cu părți terțe.

(6) În sensul prezentului articol, termenul „mare putere comercială” înseamnă orice țară dezvoltată sau orice țară care deține o cotă mai mare de 1% din exporturile mondiale de mărfuri în cursul anului precedent intrării în vigoare a acordului menționat la alineatul (2), sau un grup de țări care, acționând individual, colectiv sau prin intermediul unui acord de integrare economică, deține o cotă cumulată mai mare de 1,5 % din exporturile mondiale de mărfuri în cursul anului precedent intrării în vigoare a acordului menționat la alineatul (2).

(7) Prin derogare de la alineatul (1), în cazul în care UE devine parte la un acord comercial preferențial cu un terț după semnarea prezentului acord și dacă un astfel de acord comercial preferențial prevede un tratament mai favorabil față de o terță parte decât cel acordat de UE Africii de Sud în temeiul prezentului acord, UE și Africa de Sud demarează o serie de consultări cu scopul de a decide dacă și în ce mod să extindă la Africa de Sud tratamentul mai favorabil prevăzut în acordul comercial preferențial. Consiliul mixt poate adopta propuneri de modificare a dispozițiilor prezentului acord în conformitate cu articolul 117.

(8) Prin derogare de la alineatul (2), în cazul în care SACU sau un stat parte la APE din SADC cu statut de țară cel mai puțin dezvoltată devine parte la un acord comercial preferențial cu o mare putere comercială și un astfel de acord comercial preferențial prevede un tratament acordat marii puteri comerciale de SACU sau de statul parte la APE din SADC cu statut de LDC mai favorabil decât cel acordat UE în temeiul prezentului acord, SACU sau statul parte la APE din SADC cu statut de LDC respectiv și UE demarează o serie de consultări cu scopul de a decide dacă și în ce mod să extindă la UE tratamentul mai favorabil prevăzut în acordul comercial preferențial. Consiliul mixt poate adopta propuneri de modificare a dispozițiilor prezentului acord în conformitate cu articolul 117.

ARTICOLUL 29

Libera circulație

- (1) Taxele vamale se percep numai o singură dată pentru mărfurile originare din UE sau din statele părți la APE din SADC, atunci când sunt importate pe teritoriul UE sau al statelor părți la APE din SADC, după caz.
- (2) Orice taxă plătită la importul într-un stat parte la APE din SADC care este, de asemenea, un stat membru al SACU se rambursează în întregime la reexportarea mărfurilor de pe teritoriul vamal al statului parte la APE din SADC în care a avut loc primul import către statul parte la APE din SADC care nu este și stat membru al SACU. Astfel de produse sunt supuse taxelor în vigoare în țara de consum. În așteptarea unui acord din partea statelor părți la APE din SADC privind procedurile pentru aplicarea prezentului alineat, aplicarea acestuia trebuie să fie în conformitate cu legislația și procedurile vamale aplicabile.
- (3) Părțile convin să coopereze în vederea facilitării circulației mărfurilor și a simplificării procedurilor vamale între statele părți la APE din SADC, în special astfel cum se prevede la articolul 13 alineatul (2).

ARTICOLUL 30

Dispoziții speciale privind cooperarea administrativă

- (1) Părțile convin asupra caracterului esențial al cooperării administrative pentru punerea în aplicare și controlul tratamentului preferențial acordat în temeiul prezentului capitol și își reiterează angajamentul de a combate neregulile și fraudă în domeniul vamal și în domenii conexe.
- (2) Părțile convin, de asemenea, să coopereze pentru a asigura că structurile instituționale necesare le permit autorităților responsabile să răspundă eficient și la timp cererilor de asistență.
- (3) În sensul prezentului articol și fără a aduce atingere articolului 9 din protocolul 2, prin lipsa cooperării administrative se înțelege, printre altele:
  - (a) nerespectarea repetată a obligațiilor de a verifica originea produsului sau a produselor în cauză, în conformitate cu articolul 38 din protocolul 1;
  - (b) refuzul repetat sau întârzierea nejustificată în ceea ce privește efectuarea verificărilor ulterioare ale dovezii de origine și/sau comunicarea rezultatelor acestora, în conformitate cu articolul 38 din protocolul 1;
  - (c) refuzul repetat sau întârzierea nejustificată în ceea ce privește obținerea autorizației de a realiza misiuni de cooperare administrativă pentru a verifica autenticitatea documentelor sau acuratețea informațiilor necesare pentru acordarea tratamentului preferențial în cauză în conformitate cu articolul 7 din protocolul 2.

(4) În sensul prezentului articol, pot fi constatate nereguli sau cazuri de fraudă, inter alia, atunci când are loc o creștere rapidă, fără o explicație satisfăcătoare, a importurilor de mărfuri care depășesc nivelul obișnuit al capacității de producție și export a celeilalte părți, corelată cu informații obiective privind neregulile sau cazurile de fraudă.

(5) Atunci când o parte constată, pe baza unor informații obiective, lipsa cooperării administrative și/sau nereguli sau cazuri de fraudă, partea în cauză poate, în împrejurări excepționale, să suspende temporar tratamentul preferențial relevant acordat produsului sau produselor în cauză sau originii specifice în cauză în conformitate cu prezentul articol.

(6) În sensul prezentului articol, „împrejurări excepționale” înseamnă acele împrejurări care au sau care ar putea avea un efect negativ semnificativ asupra unei părți dacă se intenționează continuarea tratamentului preferențial acordat pentru produsul sau produsele în cauză.

(7) Aplicarea unei suspendări temporare în temeiul alineatului (5) face obiectul următoarelor condiții:

(a) partea care a constatat, pe baza unor informații obiective, lipsa cooperării administrative și/sau nereguli sau cazuri de fraudă notifică de îndată Comitetului pentru comerț și dezvoltare constatările sale, însoțite de informații obiective, și lansează consultări în cadrul Comitetului pentru comerț și dezvoltare, pe baza tuturor informațiilor relevante și a constatărilor obiective, inclusiv a informațiilor referitoare la constrângerile de capacitate și/sau structurale, în vederea găsirii unei soluții acceptabile pentru ambele părți;

- (b) în cazul în care Comitetul pentru comerț și dezvoltare a examinat această chestiune și nu a convenit asupra unei soluții acceptabile în termen de patru (4) luni de la data primirii notificării, partea în cauză poate suspenda temporar tratamentul preferențial relevant acordat produsului sau produselor în cauză și originii specifice în cauză. Această suspendare temporară se notifică de îndată Comitetului pentru comerț și dezvoltare. La cererea oricăreia dintre părți, perioada pentru a conveni asupra unei soluții acceptabile, în cazurile justificate corespunzător, poate fi prelungită la cinci (5) luni;
- (c) suspendările temporare prevăzute de prezentul articol se limitează la ceea ce este necesar pentru a proteja interesele financiare ale părții în cauză. Acestea nu depășesc o perioadă de șase (6) luni, care poate fi reînnoită după ce Comitetul pentru comerț și dezvoltare a avut ocazia să reexamineze chestiunea. Suspendările temporare se notifică Comitetului pentru comerț și dezvoltare imediat după adoptarea lor. Acestea fac obiectul unor consultări periodice în cadrul Comitetului pentru comerț și dezvoltare, în special în vederea încheierii lor de îndată ce condițiile de aplicare nu mai sunt întrunite.

ARTICOLUL 31

Gestionarea erorilor administrative

Părțile își recunosc reciproc dreptul de a corecta erorile administrative pe parcursul punerii în aplicare a prezentului acord. În cazul în care sunt identificate erori, oricare dintre părți poate solicita Comitetului pentru comerț și dezvoltare să examineze posibilitatea adoptării tuturor măsurilor adecvate pentru a remedia situația.

CAPITOLUL II

INSTRUMENTE DE PROTECȚIE COMERCIALĂ

ARTICOLUL 32

Măsuri antidumping și măsuri compensatorii

Drepturile și obligațiile oricăreia dintre părți cu privire la aplicarea măsurilor antidumping sau compensatorii sunt reglementate de acordurile OMC relevante. Dispozițiile prezentului articol nu fac obiectul dispozițiilor din PARTEA III.

ARTICOLUL 33

Măsuri de salvagardare multilaterale

(1) Sub rezerva dispozițiilor prezentului articol, nicio dispoziție din prezentul acord nu împiedică o parte să adopte măsuri în conformitate cu articolul XIX din GATT 1994, cu Acordul OMC privind măsurile de salvagardare, cu articolul 5 din Acordul OMC privind agricultura anexat la Acordul de la Marrakech privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului (denumit în continuare „Acordul OMC”) și cu orice alte acorduri OMC relevante.

(2) În pofida alineatului (1), ținând cont de obiectivele de dezvoltare generale ale prezentului acord și de dimensiunea redusă a economiilor din statele părți la APE din SADC, UE scutește importurile provenite din orice stat parte la APE din SADC de la aplicarea măsurilor adoptate în conformitate cu articolul XIX din GATT 1994, cu Acordul OMC privind măsurile de salvagardare și cu articolul 5 din Acordul OMC privind agricultura.

(3) Dispozițiile alineatului (2) se aplică timp de cinci (5) ani, începând cu data intrării în vigoare a prezentului acord. Cel târziu cu o sută douăzeci (120) de zile înainte de încheierea acestei perioade, Consiliul mixt reexaminează aplicarea alineatului (2), având în vedere nevoile de dezvoltare specifice ale statelor părți la APE din SADC, cu scopul de a stabili posibilitatea extinderii acestora cu o perioadă suplimentară.

(4) Dispozițiile alineatului (1) nu fac obiectul dispozițiilor din PARTEA III.

ARTICOLUL 34

Măsuri bilaterale de salvagardare generale

(1) În pofida articolului 33, în urma examinării soluțiilor alternative, o parte sau SACU, după caz, poate aplica măsuri de salvagardare pe o perioadă limitată, care să deroge de la dispozițiile articolelor 24 și 25, în condițiile și în conformitate cu procedurile prevăzute în prezentul articol.

(2) Măsurile de salvagardare menționate la alineatul (1) pot fi adoptate în cazul în care, ca urmare a obligațiilor care îi revin unei părți în temeiul prezentului acord, inclusiv concesiunile tarifare, un produs originar din una dintre părți este importat pe teritoriul celeilalte părți sau al SACU, după caz, în cantități atât de importante și în astfel de condiții încât cauzează sau riscă să cauzeze:

- (a) un prejudiciu grav industriei naționale producătoare de produse similare sau de produse direct concurente de pe teritoriul părții importatoare sau de pe teritoriul SACU, după caz; sau
- (b) disfuncționalități într-un sector al economiei producător de produse similare sau de produse direct concurente, în special în cazul în care aceste disfuncționalități produc dificultăți sau probleme sociale majore care ar putea cauza o gravă deteriorare a situației economice a părții importatoare sau a SACU, după caz; sau
- (c) disfuncționalități ale piețelor de produse agricole similare sau de produse agricole direct concurente de pe teritoriul părții importatoare sau de pe teritoriul SACU, după caz.

Aceste măsuri de salvagardare nu trebuie să depășească ceea ce este necesar pentru a preveni sau a remedia prejudiciul grav sau disfuncționalitățile.

(3) Măsurile de salvagardare menționate la prezentul articol iau forma uneia sau mai multora dintre următoarele acțiuni:

- (a) suspendarea reducerii suplimentare a nivelului taxei de import pentru produsul în cauză, astfel cum se prevede în temeiul prezentului acord;

- (b) creșterea taxei vamale aplicabile produsului în cauză până la un nivel care nu depășește nivelul taxelor vamale MFN aplicat la momentul adoptării măsurii; sau
- (c) introducerea contingentelor tarifare pentru produsul în cauză.
- (4) Fără a aduce atingere alineatelor (1) - (3), în cazul în care un produs originar din oricare stat parte la APE din SADC este importat în cantități atât de importante și în astfel de condiții încât cauzează sau riscă să cauzeze una dintre situațiile menționate la alineatul (2) literele (a)-(c) unui sector de producție similar sau direct concurent din una sau din mai multe regiuni ultraperiferice ale UE, această poate să adopte măsuri de supraveghere sau de salvagardare limitate la regiunea sau regiunile în cauză, în conformitate cu procedurile prevăzute la alineatele (6) - (8).
- (5) Fără a aduce atingere alineatelor (1) - (3), în cazul în care un produs originar din UE este importat în cantități atât de importante și în astfel de condiții încât cauzează sau riscă să cauzeze una dintre situațiile menționate la alineatul (2) literele (a) - (c) într-un stat parte la APE din SADC sau în SACU, după caz, statul parte la APE din SADC în cauză sau SACU, după caz, poate să adopte măsuri de supraveghere sau de salvagardare limitate la teritoriul său, în conformitate cu procedurile prevăzute la alineatele (6) - (8).
- (6) Măsurile de salvagardare menționate la prezentul articol:
- (a) sunt menținute în vigoare numai în perioada necesară pentru a preveni sau a remedia prejudiciul grav sau disfuncționalitățile, astfel cum sunt definite la alineatele (2), (4) și (5);

- (b) nu pot fi aplicate pentru o perioadă care depășește doi (2) ani. În cazul în care circumstanțele care au justificat instituirea măsurilor de salvagardare continuă să existe, aceste măsuri pot fi prelungite pentru o perioadă suplimentară de maximum doi (2) ani. În cazul în care un stat parte la APE din SADC sau SACU, după caz, aplică o măsură de salvagardare sau în cazul în care UE aplică o măsură limitată la teritoriul uneia sau mai multora dintre regiunile sale ultraperiferice, acestea pot fi instituite totuși pentru o perioadă de maximum patru (4) ani și, în cazul în care circumstanțele care au justificat instituirea măsurilor de salvagardare continuă să existe, acestea pot fi prelungite pentru o perioadă suplimentară de patru (4) ani;
- (c) cuprind elemente clare care conduc progresiv la eliminarea lor cel mai târziu la sfârșitul perioadei stabilite, dacă durata lor este mai mare de un (1) an; și
- (d) nu se aplică importului unui produs care a făcut deja obiectul unei astfel de măsuri, timp de cel puțin un (1) an de la data expirării măsurii respective.
- (7) Pentru punerea în aplicare a alineatelor (1) - (6), se aplică următoarele dispoziții:
- (a) în cazul în care o parte sau SACU, după caz, consideră că se întâlnește una dintre situațiile prevăzute la alineatul (2) literele (a) - (c), la alineatul (4) și/sau la alineatul (5), aceasta înaintează de îndată chestiunea spre examinare Comitetului pentru comerț și dezvoltare;

- (b) *Comitetul pentru comerț și dezvoltare poate formula recomandările necesare pentru remedierea circumstanțelor apărute. În cazul în care Comitetul pentru comerț și dezvoltare nu formulează nicio recomandare pentru remedierea circumstanțelor sau în cazul în care nu s-a găsit nicio altă soluție satisfăcătoare în termen de treizeci (30) de zile de la înaintarea chestiunii Comitetului pentru comerț și dezvoltare, partea importatoare poate adopta măsurile adecvate pentru a remedia situația în conformitate cu prezentul articol;*
- (c) *Înainte de adoptarea oricărei măsuri prevăzute la prezentul articol sau în cazurile în care se aplică alineatul (8), partea sau SACU, după caz, furnizează în cel mai scurt timp Comitetului pentru comerț și dezvoltare toate informațiile relevante necesare unei analize cuprinzătoare a situației, în vederea găsirii unei soluții acceptabile pentru părțile în cauză;*
- (d) *La alegerea măsurilor de salvagardare în temeiul prezentului articol, se acordă prioritate celor care perturbă cel mai puțin aplicarea prezentului acord. În cazul în care nivelul taxelor vamale MFN aplicat, în vigoare în ziua imediat precedentă datei intrării în vigoare a prezentului acord, este mai mică decât nivelul taxelor vamale MFN aplicat în momentul luării măsurii, măsurile aplicate în conformitate cu dispozițiile alineatului (3) litera (b) pot depăși nivelul taxelor vamale MFN în vigoare în ziua imediat precedentă celei de intrare în vigoare a prezentului acord. În acest caz, partea sau SACU, după caz, furnizează Comitetului pentru comerț și dezvoltare, în conformitate cu dispozițiile de la litera (c), informațiile relevante care indică faptul că o creștere a taxei vamale până la nivelul taxelor vamale MFN aplicat la momentul intrării în vigoare nu este suficientă și că este necesar să se ia o măsură superioară acestei taxe pentru a preveni sau a remedia prejudiciul grav sau disfuncționalitățile, în conformitate cu alineatul (2);*

- (e) orice măsură de salvagardare adoptată în temeiul prezentului articol se notifică de îndată *Comitetului pentru comerț și dezvoltare și face obiectul unor consultări periodice în cadrul acestuia, în special în vederea stabilirii unui calendar al eliminării lor, de îndată ce circumstanțele permit acest lucru.*
- (8) În cazul în care o întârziere ar provoca daune greu de reparat, partea importatoare sau SACU, după caz, poate lua măsurile prevăzute la alineatele (3), (4) și/sau (5), cu titlu provizoriu și fără a respecta cerințele de la alineatul (7).
- (a) Aceste măsuri pot fi luate pentru o perioadă maximă de o sută optzeci (180) de zile în cazul în care măsurile sunt adoptate de UE și de două sute (200) de zile în cazul în care măsurile sunt adoptate de un stat parte la APE din SADC sau SACU, după caz, sau în cazul în care măsurile luate de UE sunt limitate la teritoriul uneia sau mai multora dintre regiunile sale ultraperiferice.
- (b) Durata oricărui astfel de măsuri provizorii se consideră ca fiind o parte a perioadei inițiale și a oricărei prelungiri menționate la alineatul (6).
- (c) La adoptarea acestor măsuri provizorii, se ține cont de interesul tuturor părților interesate.
- (d) Partea importatoare sau SACU, după caz, informează cealaltă parte în cauză și înaintează de îndată chestiunea spre examinare *Comitetului pentru comerț și dezvoltare.*

(9) Dacă o parte importatoare sau SACU, după caz, supune importurile de un produs unei proceduri administrative care are drept scop furnizarea rapidă de informații privind tendința fluxurilor comerciale susceptibile să provoace problemele menționate la prezentul articol, ea informează de îndată Comitetul pentru comerț și dezvoltare.

(10) Măsurile de salvagardare adoptate în temeiul dispozițiilor prezentului articol nu fac obiectul dispozițiilor OMC de soluționare a litigiilor.

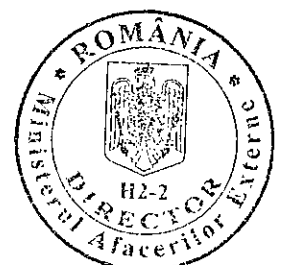
ARTICOLUL 35

Măsuri de salvagardare în domeniul agriculturii

(1) În pofida articolului 34, o măsură de salvagardare sub forma unei taxe de import poate fi aplicată în cazul în care, în timpul oricărei perioade de douăsprezece luni date, volumul importurilor în SACU de produse agricole enumerate în anexa IV, originare din UE, depășește cantitatea de referință pentru produs indicată în aceasta.

(2) Produselor agricole menționate la alineatul (1) li se poate impune o taxă care nu depășește 25 % din tariful consolidat al OMC în vigoare sau 25 de puncte procentuale, în funcție de care dintre acestea este mai mare. Această taxă nu depășește nivelul taxelor vamale MFN aplicat.

(3) Măsurile de salvagardare menționate la prezentul articol sunt menținute pentru perioada rămasă din anul calendaristic respectiv sau cinci (5) luni, reținându-se perioada mai lungă.

(4) Măsurile de salvagardare menționate la prezentul articol nu pot fi menținute sau aplicate pentru aceeași marfă în același timp cu:

- (a) o măsură de salvagardare bilaterală generală în conformitate cu articolul 34;
- (b) o măsură în temeiul articolului XIX din GATT 1994 și al Acordului OMC privind măsurile de salvagardare; sau
- (c) o măsură de salvagardare specială în temeiul articolului 5 din Acordul OMC privind agricultura.

(5) Măsurile de salvagardare menționate la prezentul articol sunt puse în aplicare într-un mod transparent. În termen de zece (10) zile de la aplicarea unei astfel de măsuri, SACU notifică UE acest lucru, în scris, și furnizează datele relevante referitoare la măsură. La cerere, SACU consultă UE în ceea ce privește aplicarea măsurii. SACU informează, de asemenea, Comitetul pentru comerț și dezvoltare în termen de treizeci (30) de zile de la data unei astfel de impuneri.

(6) Punerea în aplicare și funcționarea prezentului articol pot face obiectul unei discuții și al unei reexaminări în cadrul Comitetului pentru comerț și dezvoltare. La solicitarea oricăreia dintre părți, Comitetul pentru comerț și dezvoltare poate revizui cantitățile de referință și produsele agricole, astfel cum se prevede în prezentul articol.

(7) Dispozițiile prezentului articol pot fi aplicate numai în perioada de doisprezece (12) ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord.

ARTICOLUL 36

Măsuri de salvagardare în domeniul securității alimentare

(1) Părțile recunosc că eliminarea barierelor din calea comerțului între ele, astfel cum prevede prezentul acord, poate constitui o problemă importantă pentru producătorii din statele părți la APE din SADC din sectorul agricol și alimentară și convin să se consulte reciproc cu privire la aceste aspecte.

(2) În pofida articolului 34, atunci când acest lucru este indispensabil pentru prevenirea sau reducerea penuriilor grave, generale sau locale, de produse alimentare sau de alte produse esențiale asigurării securității alimentare a unui stat parte la APE din SADC și atunci când situația menționată provoacă sau riscă să provoace dificultăți majore pentru acel stat parte la APE din SADC, statul respectiv poate lua măsuri de salvagardare în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 34 alineatul (7) literele (b) - (d) și la alineatele (8) și (9). Măsura va fi revizuită cel puțin o dată pe an, ea urmând să fie eliminată de îndată ce circumstanțele care au condus la adoptarea sa încetează să mai existe.

ARTICOLUL 37

Măsuri de salvagardare tranzitorii pentru BLNS

(1) Părțile recunosc caracterul sensibil al produselor liberalizate enumerate în anexa V pentru statele BLNS.

- (2) În pofida articolului 34, în cazul în care unul dintre produsele enumerate în anexa V și origine din UE sunt importate pe teritoriul unui stat BLNS în cantități atât de importante încât să cauzeze sau să amenințe să cauzeze un prejudiciu grav în oricare dintre statele BLNS, statul BLNS respectiv poate aplica o măsură de salvagardare tranzitorie.
- (3) Măsurile de salvagardare menționate la alineatul (2) iau forma unei taxe aplicabile produsului în cauză enumerat în anexa V până la un nivel care nu depășește nivelul taxelor vamale MFN aplicat în momentul luării măsurii sau al introducerii unui contingent tarifar cu taxe vamale zero (TRQ - tariff rate quota), cu condiția ca nivelul taxei în afara contingentului să nu depășească nivelul taxelor vamale MFN aplicat în momentul luării măsurii.
- (4) Cu treizeci (30) de zile înainte de aplicarea măsurii de salvagardare, statul BLNS în cauză notifică UE, în scris, în legătură cu măsura. După notificare, statul BLNS în cauză dispune de un termen de șaiszeci (60) de zile pentru a furniza toate informațiile relevante referitoare la măsură.
- (5) Fără a aduce atingere alineatului (2), statul BLNS în cauză și UE încep, la cererea oricăreia dintre părți, o serie de consultări cu privire la măsura de salvagardare.
- (6) Măsurile de salvagardare menționate la prezentul articol se aplică pentru o perioadă care nu depășește patru (4) ani. În cazul în care circumstanțele care au justificat instituirea măsurii continuă să existe, această măsură poate fi prelungită pentru o perioadă suplimentară de maximum patru (4) ani.
- (7) Nicio măsură de salvagardare menționată la prezentul articol nu poate fi adoptată după doisprezece (12) ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord.

ARTICOLUL 38

Măsuri de salvagardare pentru protecția industriilor emergente

- (1) În pofida articolului 34, Botswana, Lesotho, Namibia, Mozambic și Swaziland pot suspenda temporar noi reduceri ale nivelului taxei vamale sau pot majora nivelul taxei vamale până la un nivel care nu depășește taxa vamală MFN aplicată, în cazul în care un produs originar din UE este importat, ca rezultat al reducerii taxelor vamale, pe teritoriul său în cantități atât de importante și în astfel de condiții încât poate amenința crearea unei industrii emergente sau poate cauza sau risca să cauzeze disfuncționalități unei industrii emergente producătoare de produse similare sau direct concurente.
- (2) Măsurile de salvagardare adoptate în conformitate cu condițiile prevăzute la alineatul (1) de către un stat parte la APE din SADC care este, de asemenea, un stat membru al SACU iau forma perceperii de taxe suplimentare exclusiv de către statul parte la APE din SADC care invocă această dispoziție.
- (3) Măsurile de salvagardare menționate la alineatul (1) pot fi aplicate pentru o perioadă de până la opt (8) ani, care poate fi prelungită printr-o decizie a Consiliului mixt.

- (4) Pentru punerea în aplicare a alineatelor (1) și (2) se aplică următoarele dispoziții:
- (a) în cazul în care un stat parte la APE din SADC consideră că se întâlnește una dintre circumstanțele prevăzute la alineatul (1), acesta înaintează de îndată chestiunea spre examinare Comitetului pentru comerț și dezvoltare. Statul parte la APE din SADC pune la dispoziția Comitetului pentru comerț și dezvoltare toate informațiile relevante necesare pentru o analiză cuprinzătoare a situației;
  - (b) Comitetul pentru comerț și dezvoltare poate face recomandări în vederea găsirii unei soluții acceptabile pentru remedierea circumstanțelor apărute. În cazul în care Comitetul pentru comerț și dezvoltare nu formulează nicio recomandare sau în cazul în care nu s-a găsit nicio altă soluție satisfăcătoare în termen de treizeci (30) de zile de la înaintarea chestiunii Comitetului pentru comerț și dezvoltare, statul parte la APE din SADC în cauză poate adopta măsuri în conformitate cu prezentul articol;
  - (c) la aplicarea măsurilor în temeiul alineatului (1) se acordă prioritate celor care perturbă cel mai puțin aplicarea prezentului acord; și
  - (d) orice măsură adoptată în temeiul prezentului articol se notifică de îndată Comitetului pentru comerț și dezvoltare și face obiectul unor consultări periodice în cadrul organismului respectiv.

(5) În circumstanțe grave în care o întârziere ar putea provoca daune greu de reparat, statul parte la APE din SADC în cauză poate lua măsurile prevăzute la alineatul (1), cu titlu provizoriu și fără a respecta cerințele de la alineatul (4). O astfel de măsură poate fi luată pentru o perioadă maximă de două sute (200) de zile. Durata oricărei astfel de măsuri provizorii se consideră ca fiind o parte a perioadei menționate la alineatul (3). La adoptarea acestor măsuri provizorii, se ține cont de interesul tuturor părților interesate. Statul parte la APE din SADC importator în cauză informează UE și înaintează de îndată chestiunea spre examinare Comitetului pentru comerț și dezvoltare în vederea examinării unei astfel de măsuri provizorii.

(6) Statele membre ale SACU au dreptul de a recurge la articolul 26 din acordul SACU.

CAPITOLUL III

MĂSURI NETARIFARE

ARTICOLUL 39

Interzicerea restricțiilor cantitative

Părțile pot aplica restricții cantitative cu condiția ca astfel de restricții să fie aplicate în conformitate cu Acordul OMC.

ARTICOLUL 40

Tratamentul național în materie de impozitare și de reglementare internă

- (1) Părțile recunosc că taxele interne și alte impozite interne, precum și actele cu putere de lege, normele administrative și cerințele care afectează vânzarea, oferirea spre vânzare, cumpărarea, transportul, distribuția și utilizarea de produse pe piața internă, precum și reglementările cantitative interne care reglementează amestecul, prelucrarea sau utilizarea produselor în cantități sau în proporții specificate nu ar trebui să fie aplicate produselor importate sau naționale astfel încât să se permită protecția producției naționale.
- (2) Produselor importate originare din cealaltă parte nu li se pot aplica, direct sau indirect, taxe sau alte impozite interne, indiferent de tipul acestora, superioare celor aplicate, direct sau indirect, produselor naționale similare. În plus, părțile nu aplică alte forme de taxe interne sau alte impozite interne produselor importate sau naționale într-un mod care să contravină principiilor enunțate la alineatul (1)¹.

---

¹ O taxă care îndeplinește cerințele primei teze din prezentul alineat ar fi considerată incompatibilă cu dispozițiile celei de a doua teze numai în cazurile în care este vorba de concurență între, pe de o parte, un produs impozitat și, pe de altă parte, un produs direct competitiv sau substituibil care nu este impozitat în mod similar.

(3) Produselor importate originare din cealaltă parte li se aplică un tratament care nu este mai puțin favorabil decât cel acordat produselor similare de origine națională în ceea ce privește toate actele cu putere de lege, normele administrative și cerințele care afectează vânzarea, oferirea spre vânzare, cumpărarea, transportul, distribuția și utilizarea lor pe piața internă. Dispozițiile prezentului alineat nu exclud aplicarea unor tarife diferențiate pentru transportul intern, bazate în exclusivitate pe exploatarea economică a mijloacelor de transport și nu pe originea produsului.

(4) Părțile nu stabilesc sau nu mențin vreo reglementare cantitativă internă referitoare la amestecul, prelucrarea sau utilizarea unor produse în cantități sau în proporții specificate care necesită, direct sau indirect, ca orice cantitate sau proporție specificată din orice produs care face obiectul reglementării să fie furnizată din surse interne. Mai mult, părțile nu aplică alte forme de reglementări cantitative interne într-un mod care să contravină principiilor enunțate la alineatul (1).

(5) Nicio reglementare cantitativă internă referitoare la amestecul, prelucrarea sau utilizarea de produse în cantități sau în proporții specificate nu se aplică astfel încât aceste cantități sau proporții să fie repartizate între surse externe de aprovizionare.

(6) Dispozițiile prezentului articol nu se aplică actelor cu putere de lege, normelor administrative sau cerințelor care reglementează achiziționarea de către autoritățile publice de produse cumpărate pentru uz public și nu pentru a fi revândute sau pentru a servi la producerea de mărfuri destinate vânzării.

(7) Dispozițiile prezentului articol nu împiedică acordarea de subvenții exclusiv producătorilor interni, inclusiv subvenții care provin din încasările de taxe sau impozite interne aplicate în conformitate cu dispozițiile prezentului articol și subvenții sub forma achizițiilor publice de produse interne.

(8) Părțile recunosc că măsurile interne de control al prețului maxim, chiar dacă sunt în conformitate cu dispozițiile prezentului articol, pot avea efecte prejudiciabile asupra intereselor părților care furnizează produse importate. În consecință, părțile care aplică astfel de măsuri trebuie să țină seama de interesele părților exportatoare în vederea evitării, în măsura posibilului, a unor astfel de efecte prejudiciabile.

(9) Dispozițiile prezentului articol nu împiedică nicio parte să creeze sau să mențină reglementări cantitative interne referitoare la pelicule cinematografice expuse și care îndeplinesc cerințele de la articolul IV din GATT 1947.

CAPITOLUL IV

REGIMUL VAMAL ȘI FACILITAREA COMERȚULUI

ARTICOLUL 41

Obiective

Obiectivele prezentului capitol sunt următoarele:

- (a) să consolideze cooperarea în domeniul vamal și al facilitării comerțului pentru a asigura faptul că legislația și procedurile relevante, precum și capacitatea administrativă a autorităților vamale îndeplinesc obiectivele în materie de control eficient și de promovare a facilitării comerțului;
- (b) să promoveze armonizarea legislației și a procedurilor vamale;
- (c) să asigure faptul că obiectivele legitime de politică publică, inclusiv cele legate de siguranță și de prevenirea fraudelor în domeniul vamal și al facilitării comerțului nu sunt compromise în niciun fel; și
- (d) să ofere statelor părți la APE din SADC sprijinul necesar pentru ca administrațiile vamale ale acestora să pună efectiv în aplicare prezentul acord.

ARTICOLUL 42

Cooperare vamală și administrativă

- (1) Pentru a asigura respectarea dispozițiilor din prezentul capitol și a răspunde eficient obiectivelor prevăzute la articolul 41, părțile:
- (a) fac schimb de informații privind legislația și procedurile vamale;
  - (b) dezvoltă inițiative comune privind regimul vamal și facilitarea comerțului și consolidarea capacităților administrative;
  - (c) fac schimb de experiență și de cele mai bune practici în domeniul combaterii corupției și a fraudei în probleme legate de prezentul capitol;
  - (d) fac schimb de experiență și de cele mai bune practici privind procedurile de import, export și tranzit și privind aspecte legate de îmbunătățirea serviciilor pentru comunitatea de afaceri;
  - (e) fac schimb de experiență și de cele mai bune practici privind facilitarea tranzitului;
  - (f) facilitează schimbul de experți între administrațiile vamale; și
  - (g) promovează coordonarea între toate agențiile conexe, atât la nivel intern, cât și la nivel transfrontalier.

(2) Părțile pregătesc și dezvoltă o cooperare consolidată privind punerea în aplicare a cadrului de standarde privind securitatea și facilitarea comerțului mondial al Organizației Mondiale a Vămir (OMV) din 2005. Această cooperare include inițiative având ca scop colaborarea în vederea recunoașterii reciproce a statutului de operator economic autorizat și schimbul de informații prealabile care permit o evaluare și o gestionare efectivă a riscurilor în scopuri legate de securitate.

(3) Părțile își acordă asistență administrativă reciprocă în domeniul vamal, în conformitate cu dispozițiile protocolului 2.

ARTICOLUL 43

Legislație și proceduri vamale

- (1) Părțile convin asupra faptului că legislația și procedurile lor comerciale și vamale se bazează, în măsura posibilului, pe:
- (a) Convenția de la Kyoto revizuită privind simplificarea și armonizarea procedurilor vamale din 1999, elementele de fond ale cadrului de standarde privind securitatea și facilitarea comerțului mondial al OMV, Convenția internațională privind sistemul armonizat, precum și pe alte instrumente și standarde aplicabile în domeniul vamal și al comerțului;
  - (b) necesitatea de a proteja și de a facilita comerțul legitim;

- (c) necesitatea de a evita sarcinile inutile și discriminatorii asupra operatorilor economici, necesitatea de a se proteja împotriva fraudei și a corupției și necesitatea de a acorda facilități suplimentare operatorilor care ating un înalt nivel de conformitate;
- (d) necesitatea ca fiecare parte să aplice un document unic administrativ sau un echivalent electronic al acestuia;
- (e) aplicarea unor tehnici vamale moderne, inclusiv evaluarea riscului, proceduri simplificate pentru introducerea și acordarea liberului de vamă pentru mărfuri, controalele ulterioare acordării liberului de vamă și auditul contabil al societăților;
- (f) transparență, eficiență și proporționalitate, cu scopul de a reduce costurile și de a ameliora previzibilitatea pentru operatorii economici;
- (g) necesitatea practicării nediscriminării în raport cu cerințele și procedurile care se aplică la importul, exportul și tranzitul mărfurilor, deși se recunoaște faptul că transporturile de mărfuri ar putea fi tratate în mod diferit în funcție de criterii obiective de evaluare a riscului;
- (h) dezvoltarea progresivă a sistemelor, inclusiv a celor bazate pe tehnologia informațiilor, atât pentru operațiunile de export, cât și pentru cele de import, pentru a facilita schimbul de informații între operatorii economici, administrațiile vamale și alte agenții;
- (i) adoptarea de sisteme care facilitează importul de mărfuri prin utilizarea unor proceduri și procese vamale simplificate, inclusiv vămuirea înainte de sosire;

- (j) eliminarea tuturor cerințelor privind recurgerea obligatorie la controale înainte de expediere, astfel cum sunt definite în Acordul OMC privind inspecția înainte de expediere, sau măsuri echivalente;
  - (k) aplicarea de norme care să asigure că orice sancțiuni impuse pentru încălcări minore ale reglementărilor vamale sau ale cerințelor procedurale sunt proporționale și, prin aplicarea lor, nu dau naștere la întârzieri nejustificate ale procedurilor de vămuire;
  - (l) un sistem de hotărâri obligatorii în ceea ce privește aspectele vamale, în special în ceea ce privește încadrarea tarifară și regulile de origine, în conformitate cu normele prevăzute în legislația lor respectivă;
  - (m) facilitarea operațiunilor de tranzit;
  - (n) eliminarea tuturor cerințelor privind recurgerea obligatorie la comisionari în vamă; și
  - (o) norme transparente, nediscriminatorii și proporționale în ceea ce privește autorizarea comisionarilor în vamă.
- (2) Pentru a îmbunătăți metodele de lucru și pentru a asigura transparența și eficacitatea operațiunilor vamale, părțile:
- (a) asigură menținerea unor standarde de integritate înalte, prin aplicarea măsurilor anticorupție în acest domeniu;

- (b) iau măsuri suplimentare în sensul reducerii, simplificării și standardizării datelor și a documentației cerute de autoritățile vamale și de alte agenții implicate;
- (c) simplifică, acolo unde este posibil, cerințele și formalitățile pentru acordarea liberului de vamă și vămuirea rapidă a mărfurilor;
- (d) instituie proceduri eficiente, prompte și nediscriminatorii, care să permită exercitarea dreptului de a face recurs împotriva acțiunilor, hotărârilor și deciziilor administrative ale autorităților vamale sau ale altor agenții, care afectează importul, exportul sau mărfurile aflate în tranzit. Procedurile de recurs trebuie să fie ușor accesibile, inclusiv întreprinderilor mici și mijlocii; și
- (e) creează mediul necesar pentru punerea în aplicare eficientă a cerințelor legislative.

ARTICOLUL 44

Facilitarea operațiunilor de tranzit

- (1) Părțile asigură liberul tranzit pe teritoriul lor, pe itinerarul cel mai convenabil pentru tranzit. Toate controalele sau cerințele trebuie să fie nediscriminatorii, proporționale și aplicate în mod uniform.

(2) Fără a aduce atingere derulării controalelor vamale legitime, părțile acordă mărfurilor în tranzit un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat mărfurilor naționale, exporturilor și importurilor, precum și circulației acestora.

(3) Părțile:

- (a) instituie regimuri de transport sub control vamal care permit tranzitul mărfurilor fără obligația de a plăti taxe vamale sau alte impuneri, sub rezerva depunerii unei garanții adecvate;
- (b) promovează și pun în aplicare regimuri de tranzit regionale;
- (c) utilizează standardele și instrumentele internaționale relevante în materie de tranzit; și
- (d) promovează coordonarea între toate agențiile în cauză, atât la nivel intern, cât și la nivel transfrontalier.

ARTICOLUL 45

Relațiile cu mediul de afaceri

Părțile convin:

- (a) să asigure faptul că întreaga legislație vamală, toate procedurile, taxele și redevențele, precum și, ori de câte ori este posibil, explicațiile utile sunt puse la dispoziția publicului, pe cât posibil prin mijloace electronice;

- (b) să se consulte, în măsura posibilului, periodic și în timp util, cu reprezentanții comerciali cu privire la propunerile legislative și procedurile referitoare la aspectele vamale și cele comerciale;
- (c) să prezinte, acolo unde este cazul, legislația și procedurile noi sau modificate și intrarea în vigoare a acestora într-un mod care să le permită comercianților să fie bine pregătiți pentru a le respecta. Părțile se angajează să facă publice informațiile relevante de natură administrativă, inclusiv cerințele și procedurile de intrare, orarele și modul de funcționare ale birourilor vamale aflate în porturi și în punctele de trecere a frontierei, precum și punctele de contact responsabile cu cererile de informații; și
- (d) să favorizeze cooperarea între operatorii economici și administrațiile competente prin utilizarea de instrumente precum memorandumurile de înțelegere.

ARTICOLUL 46

Determinarea valorii în vamă

- (1) Acordul privind punerea în aplicare a articolului VII din GATT 1994 (denumit în continuare „Acordul OMC privind determinarea valorii în vamă”) reglementează normele de determinare a valorii în vamă aplicate schimburilor comerciale care fac obiectul prezentului acord.
- (2) Părțile cooperează în vederea adoptării unei abordări comune privind aspectele legate de determinarea valorii în vamă.

ARTICOLUL 47

Armonizarea standardelor vamale la nivel regional

- (1) Părțile promovează armonizarea legislației, a procedurilor, a standardelor și a cerințelor din domeniul vamal.
- (2) Fiecare parte stabilește conținutul și ritmul acestui proces.

ARTICOLUL 48

Sprijin acordat administrațiilor vamale ale statelor părți la APE din SADC

- (1) Părțile recunosc importanța sprijinirii administrațiilor vamale ale statelor părți la APE din SADC în vederea punerii în aplicare a prezentului capitol, în conformitate cu dispozițiile părții I capitolul III.
- (2) Domeniile prioritare pentru acordarea unui astfel de sprijin sunt:
  - (a) aplicarea unor tehnici vamale moderne, inclusiv:
    - (i) managementul riscurilor;

- (ii) controalele ulterioare acordării liberului de vamă; și
  - (iii) automatizarea procedurilor vamale;
- (b) controlul determinării valorii în vamă, clasificarea și regulile de origine, inclusiv în vederea îndeplinirii cerinței de la articolul 43 alineatul (1) litera (j);
- (c) facilitarea tranzitului și sporirea eficienței regimurilor regionale de tranzit;
- (d) aspectele legate de transparență în ceea ce privește publicarea și administrarea tuturor reglementărilor în domeniul comercial, precum și a tuturor taxelor și a formalităților relevante;
- (e) introducerea și punerea în aplicare a procedurilor și a practicilor care reflectă instrumentele și standardele internaționale aplicabile în domeniul vamal și comercial, printre care se numără Convenția de la Kyoto revizuită privind simplificarea și armonizarea procedurilor vamale și cadrul de standarde privind securitatea și facilitarea comerțului mondial al OMV.
- (3) Părțile recunosc necesitatea unor studii de evaluare a nevoilor specifice, care să țină seama de situația fiecărei țări, utilizând instrumentele de evaluare a nevoilor ale OMC și OMV sau orice alte instrumente asupra cărora s-a convenit de comun acord.

ARTICOLUL 49

Regimuri tranzitorii

- (1) Părțile recunosc necesitatea unor regimuri tranzitorii pentru a asigura o bună punere în aplicare a dispozițiilor prezentului capitol.
- (2) Având în vedere necesitatea de a-și spori capacitatea în domeniul vamal și de a facilita comerțul și fără a aduce atingere drepturilor și obligațiilor lor în cadrul OMC, statele părți la APE din SADC beneficiază de o perioadă de tranziție de opt (8) ani pentru a se conforma cerințelor menționate la articolele 27, 43, 44 și 45, în cazul în care, la data intrării în vigoare a prezentului acord, există nevoia de consolidare a capacităților.
- (3) Consiliul mixt poate decide să prelungească această perioadă de tranziție cu doi (2) ani, în cazul în care nu a fost atinsă capacitatea necesară.

ARTICOLUL 50

Comitetul special pentru vămi și facilitarea comerțului

- (1) Părțile instituie un Comitet special pentru vămi și facilitarea comerțului, alcătuit din reprezentanți ai părților.

- (2) Funcțiile Comitetului special pentru vămi și facilitarea comerțului includ:
- (a) monitorizarea punerii în aplicare și administrării prezentului capitol și ale protocolului I;
  - (b) punerea la dispoziție a unui forum pentru consultări și discuții privind aspectele vamale, inclusiv regulile de origine, procedurile vamale generale, determinarea valorii în vamă, clasificarea tarifară, tranzitarea și asistența administrativă reciprocă în domeniul vamal;
  - (c) consolidarea cooperării privind dezvoltarea, aplicarea și asigurarea respectării regulilor de origine și a procedurilor vamale conexe, a procedurilor vamale generale și a asistenței administrative reciproce în domeniul vamal;
  - (d) consolidarea cooperării privind consolidarea de capacități și asistența tehnică;
  - (e) urmărirea punerii în aplicare a articolului 47;
  - (f) stabilirea propriilor regulamente de procedură; și
  - (g) abordarea oricăror alte aspecte convenite între părți cu privire la prezentul capitol.
- (3) Data și ordinea de zi a reuniunilor Comitetului special pentru vămi și facilitarea comerțului sunt convenite în prealabil de către părți.

(4) Comitetul special pentru vămi și facilitarea comerțului este prezidat alternativ de fiecare dintre părți.

(5) Comitetul special pentru vămi și facilitarea comerțului raportează Comitetului pentru comerț și dezvoltare.

CAPITOLUL V

BARIERE TEHNICE ÎN CALEA COMERȚULUI

ARTICOLUL 51

Obligații multilaterale

(1) Părțile își afirmă angajamentul în favoarea drepturilor și obligațiilor prevăzute în Acordul OMC privind barierele tehnice în calea comerțului (denumit în continuare „Acordul BTC al OMC”).

(2) Aceste drepturi și obligații stau la baza activității părților în temeiul prezentului capitol.

ARTICOLUL 52

Obiective

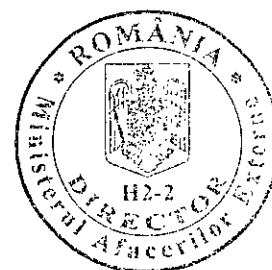
Părțile convin:

- (a) să coopereze în vederea facilitării și intensificării comerțului cu mărfuri între părți prin identificarea, prevenirea și eliminarea barierelor inutile din calea comerțului în termenii Acordului BTC al OMC;
- (b) să coopereze în vederea consolidării regionale și, în speță, a integrării statelor părți la APE din SADC și a cooperării dintre acestea în ceea ce privește aspectele legate de BTC; și
- (c) să înființeze și să sporească capacitatea tehnică a statelor părți la APE din SADC în ceea ce privește aspectele legate de BTC.

ARTICOLUL 53

Domeniu de aplicare și definiții

- (1) Dispozițiile prezentului capitol se aplică standardelor, reglementărilor tehnice și procedurilor de evaluare a conformității, astfel cum sunt definite de Acordul BTC al OMC, în măsura în care acestea afectează relațiile comerciale care fac obiectul prezentului acord.

- (2) În sensul prezentului capitol, se aplică definițiile utilizate în Acordul BTC al OMC.

ARTICOLUL 54

Colaborare și integrare regională

Părțile convin cu privire la importanța colaborării dintre autoritățile naționale și regionale responsabile de aspecte legate de BTC, atât în sectorul public, cât și în cel privat, în vederea facilitării comerțului intraregional și a comerțului dintre părți, precum și cu privire la importanța procesului general de integrare regională și se angajează să coopereze în acest scop.

ARTICOLUL 55

Transparență

- (1) Părțile reafirmă principiul transparenței în aplicarea reglementărilor tehnice și a standardelor în conformitate cu Acordul BTC al OMC.
- (2) Părțile recunosc importanța mecanismelor efective de consultare, notificare și schimb de informații cu privire la reglementări tehnice și standarde în temeiul Acordului BTC al OMC.

(3) Părțile convin să stabilească un mecanism de alertă timpurie pentru a se asigura că statele părți la APE din SADC sunt informate în prealabil cu privire la noile măsuri ale UE care pot afecta exporturile către UE ale statelor părți la APE din SADC. Părțile fac uz optim de mecanismele existente și evită multiplicarea inutilă a mecanismelor multilaterale sau unilaterale.

ARTICOLUL 56

Măsuri legate de barierele tehnice în calea comerțului

Părțile convin să identifice, dintre mecanismele sprijinite de Acordul BTC al OMC, pe cele mai adaptate la aspectele și sectoarele prioritare în cauză și să le pună în aplicare. Astfel de mecanisme pot include:

- (a) intensificarea colaborării dintre acestea în vederea facilitării accesului pe piețele lor respective, prin sporirea cunoașterii și a înțelegerii reciproce a sistemelor lor respective în domeniul reglementărilor tehnice, al standardelor, al metrologiei, al acreditării și al evaluării conformității;
- (b) schimbul de informații, identificarea și punerea în aplicare a mecanismelor adaptate la anumite aspecte sau sectoare, și anume alinierea la standardele internaționale, încrederea acordată declarației de conformitate a furnizorului, utilizarea acreditării recunoscute la nivel internațional pentru organismele de evaluare a conformității și utilizarea sistemelor internaționale de testare și certificare a produselor;

- (c) identificarea și organizarea de intervenții specifice sectoriale privind standardele, reglementările tehnice și procedurile de evaluare a conformității, în scopul facilitării înțelegerii piețelor lor și a accesului la acestea. Aceste sectoare vor fi alese ținând seama de domeniile-cheie ale comerțului, inclusiv de produsele prioritare;
- (d) dezvoltarea de activități și măsuri de cooperare în vederea sprijinirii punerii în aplicare a drepturilor și obligațiilor rezultate din Acordul BTC al OMC;
- (e) dezvoltarea de perspective și abordări comune în ceea ce privește practicile în domeniul reglementărilor tehnice, inclusiv transparența, consultările, necesitatea și proporționalitatea, utilizarea standardelor internaționale, cerințele de evaluare a conformității, recursul la evaluarea impactului și a riscurilor, executarea și supravegherea pieței, după caz;
- (f) promovarea unei armonizări cu standardele internaționale, atunci când este posibil și în domeniile de interes reciproc, și utilizarea acestor standarde în dezvoltarea reglementărilor tehnice și a procedurilor de evaluare a conformității;
- (g) asumarea obligației de a lua în considerare, în timp util, posibilitatea negocierii de acorduri de recunoaștere reciprocă în sectoarele care prezintă un interes economic comun;
- (h) promovarea colaborării dintre organizațiile părților responsabile cu reglementările tehnice, metrologia, standardizarea, încercările, certificarea, inspecțiile și acreditarea; și
- (i) promovarea participării statelor părți la APE din SADC în cadrul organismelor internaționale de standardizare.

ARTICOLUL 57

Rolul Comitetului pentru comerț și dezvoltare în ceea ce privește BTC

Părțile convin ca respectivul Comitet pentru comerț și dezvoltare să aibă următoarele competențe:

- (a) să monitorizeze și să sprijine punerea în aplicare a prezentului capitol;
- (b) să asigure coordonarea și desfășurarea de consultări în ceea ce privește BTC;
- (c) să identifice și să revizuiască sectoarele și produsele prioritare și domeniile prioritare de cooperare care decurg din acestea;
- (d) să facă recomandări de modificare a prezentului capitol, în cazul în care aceste modificări sunt necesare și adecvate; și
- (e) să abordeze oricare alte aspecte convenite de părți cu privire la prezentul capitol.

ARTICOLUL 58

Consolidarea capacităților și asistența tehnică

- (1) Părțile recunosc importanța cooperării în domeniul reglementărilor tehnice, al standardelor, al metrologiei, al acreditării și al evaluării conformității în vederea îndeplinirii obiectivelor prezentului capitol.
- (2) Părțile convin că domeniile prioritare pentru cooperare sunt următoarele:
  - (a) stabilirea măsurilor corespunzătoare pentru schimbul de experiență, inclusiv formarea adecvată pentru a asigura competențe tehnice corespunzătoare și durabile ale organismelor relevante de standardizare și de evaluare a conformității ale statelor părți la APE din SADC, precum și înțelegerea reciprocă între aceste organisme pe teritoriile părților;
  - (b) dezvoltarea capacităților statelor părți la APE din SADC în domeniul reglementărilor tehnice, al standardelor, al metrologiei, al acreditării și al evaluării conformității, inclusiv prin modernizarea sau înființarea de laboratoare și furnizarea de alte echipamente. În acest sens, părțile recunosc importanța consolidării cooperării regionale și necesitatea de a ține cont de produsele și de sectoarele prioritare;
  - (c) dezvoltarea și adoptarea, în statele părți la APE din SADC, de reglementări tehnice, standarde, proceduri de metrologie, de acreditare și de evaluare a conformității armonizate pe baza standardelor internaționale relevante;

- (d) sprijinirea participării statelor părți la APE din SADC la activitățile internaționale de standardizare, de acreditare și de metrologie ; și
- (e) dezvoltarea unor puncte de informare și de notificare privind BTC în statele părți la APE din SADC.

CAPITOLUL VI

MĂSURI SANITARE ȘI FITOSANITARE

ARTICOLUL 59

Obligații multilaterale

- (1) Părțile își afirmă angajamentul cu privire la drepturile și obligațiile prevăzute în Acordul privind aplicarea măsurilor sanitare și fitosanitare (denumit în continuare „Acordul SPS al OMC”), de Convenția internațională pentru protecția plantelor (denumită în continuare „CIPP”), de Comisia Codex Alimentarius și de Organizația Mondială pentru Sănătatea Animalelor (denumită în continuare „OIE”).
- (2) Aceste drepturi și obligații stau la baza activității părților în temeiul prezentului capitol.

ARTICOLUL 60

Obiective

Părțile convin:

- (a) să faciliteze comerțul și investițiile între statele părți la APE din SADC și între părți, asigurând, în același timp, faptul că măsurile adoptate se aplică numai în măsura în care sunt necesare pentru protejarea vieții sau a sănătății oamenilor, animalelor sau plantelor, în conformitate cu dispozițiile Acordului SPS;
- (b) să colaboreze la consolidarea integrării regionale și în special a cooperării statelor părți la APE din SADC în ceea ce privește aspectele legate de măsurile sanitare și fitosanitare (denumite în continuare „măsuri SPS”) și să abordeze problemele rezultate din măsurile SPS stabilite de comun acord privind sectoarele și produsele prioritare enumerate în ANEXA VI, acordând totodată atenția necesară integrării regionale;
- (c) să promoveze colaborarea vizând recunoașterea nivelurilor de protecție adecvate în ceea ce privește măsurile SPS; și
- (d) să instituie și să consolideze capacitatea tehnică a statelor părți la APE din SADC de a pune în aplicare și de a monitoriza măsurile SPS, inclusiv prin promovarea unei mai largi utilizări a standardelor internaționale și a altor aspecte privind SPS.

ARTICOLUL 61

Domeniu de aplicare și definiții

- (1) Dispozițiile prezentului capitol se aplică măsurilor SPS, astfel cum sunt definite în Acordul SPS al OMC.
- (2) În sensul prezentului capitol, se aplică definițiile utilizate în Acordul SPS al OMC și cele utilizate de organismele internaționale de standardizare, și anume Comisia Codex Alimentarius, CIPP și OIE.

ARTICOLUL 62

Autorități competente

- (1) Autoritățile SPS respective sunt autoritățile competente ale părților pentru punerea în aplicare a măsurilor menționate în prezentul capitol.
- (2) Părțile se informează reciproc, în conformitate cu prezentul acord, în legătură cu propriile autorități SPS competente respective și în legătură cu orice modificări cu privire la acestea.

ARTICOLUL 63

Transparență

- (1) Părțile reafirmă principiul transparenței în ceea ce privește aplicarea măsurilor SPS, în conformitate cu Acordul SPS al OMC.
- (2) Părțile recunosc importanța mecanismelor efective de consultare, notificare și schimb de informații cu privire la măsurile SPS în temeiul Acordului SPS al OMC.
- (3) Partea importatoare informează partea exportatoare cu privire la orice modificări ale cerințelor sale sanitare și fitosanitare la import care pot afecta schimburile comerciale care fac obiectul prezentului capitol. Părțile se angajează să stabilească mecanismele pentru schimbul de astfel de informații, după caz.
- (4) La definirea condițiilor de import, părțile aplică principiul împărțirii pe zone sau pe compartimente, ținând seama de standardele internaționale. De asemenea, zonele sau compartimentele cu un statut sanitar sau fitosanitar definit pot fi identificate și propuse de către părți împreună, de la caz la caz, când este posibil, pentru a evita perturbarea comerțului.

ARTICOLUL 64

Schimbul de informații

(1) Părțile convin să stabilească un sistem de alertă timpurie pentru a se asigura că statele părți la APE din SADC sunt informate în prealabil în legătură cu măsurile SPS ale UE care pot afecta exporturile statelor părți la APE din SADC către UE. Acest sistem se bazează, acolo unde este cazul, pe mecanismele existente.

(2) Părțile convin să colaboreze pentru dezvoltarea în continuare a rețelei de supraveghere epidemiologică a bolilor animalelor, precum și în domeniul fitosanitar. Părțile fac schimb de informații privind incidența dăunătorilor și a bolilor care prezintă un pericol cunoscut și imediat pentru cealaltă parte.

ARTICOLUL 65

Rolul Comitetului pentru comerț și dezvoltare în ceea ce privește aspectele SPS

Comitetul pentru comerț și dezvoltare are următoarele competențe:

- (a) să monitorizeze și să sprijine punerea în aplicare a prezentului capitol;
- (b) să acorde consultanță și să facă recomandări în vederea atingerii obiectivelor prezentului capitol prin punerea sa în aplicare;

- (c) să servească drept forum de discuții și de schimb de informații, precum și de abordare a aspectelor privind cooperarea;
- (d) să facă recomandări de modificare a prezentului capitol, în cazul în care aceste modificări sunt necesare și adecvate;
- (e) să revizuiască lista de produse și de sectoare prioritare incluse în ANEXA VI, precum și domeniile prioritare de cooperare rezultate;
- (f) să consolideze cooperarea privind dezvoltarea, aplicarea și asigurarea respectării măsurilor SPS; și
- (g) să discute orice alte aspecte relevante în acest sens.

ARTICOLUL 66

Consultări

Dacă oricare dintre părți consideră că cealaltă parte a luat măsuri care pot afecta sau care au afectat accesul pe piața sa, trebuie să aibă loc consultări adecvate pentru a se evita întârzierile nejustificate și pentru a se găsi o soluție potrivită în conformitate cu Acordul SPS al OMC. În acest sens, părțile fac schimb de nume și adrese ale punctelor de contact cu competențe în domeniul sanitar și fitosanitar, cu scopul de a facilita comunicarea și schimbul de informații.

ARTICOLUL 67

Cooperarea, consolidarea capacităților și asistența tehnică

Părțile convin:

- (a) să promoveze cooperarea dintre instituțiile echivalente ale părților;
- (b) să coopereze în vederea facilitării armonizării regionale a măsurilor și a dezvoltării cadrelor și politicilor de reglementare adecvate în cadrul statelor părți la APE din SADC și între acestea, îmbunătățind astfel comerțul și investițiile intraregionale; și
- (c) să coopereze în următoarele domenii prioritare:
  - (i) consolidarea capacităților tehnice în sectoarele public și privat ale statelor părți la APE din SADC, pentru a permite controlul sanitar și fitosanitar, inclusiv prin activități de formare și de informare în materie de inspecții, certificare, supraveghere și control;
  - (ii) consolidarea capacităților în cadrul statelor părți la APE din SADC, pentru a menține și a extinde oportunitățile de acces pe piețele lor;
  - (iii) consolidarea capacităților pentru a asigura faptul că măsurile adoptate nu devin bariere inutile în calea comerțului, recunoscând dreptul părților de a-și stabili propriile niveluri adecvate de protecție;

- (iv) ameliorarea capacităților tehnice pentru punerea în aplicare și monitorizarea măsurilor SPS, inclusiv promovarea unei mai largi utilizări a standardelor internaționale;
- (v) promovarea cooperării privind punerea în aplicare a Acordului SPS al OMC, în special consolidarea procedurilor de notificare și a punctelor de informare ale statelor părți la APE din SADC, precum și alte aspecte referitoare la organismele internaționale de standardizare relevante;
- (vi) dezvoltarea capacităților pentru analiza riscurilor, armonizare, conformare, încercare, certificare, monitorizarea reziduurilor, trasabilitate și acreditare, inclusiv prin modernizarea sau înființarea de laboratoare sau furnizarea de alte echipamente care să ajute statele părți la APE din SADC să respecte standardele internaționale. În acest sens, părțile recunosc importanța consolidării cooperării regionale și necesitatea de a ține cont de produsele și de sectoarele prioritare identificate în conformitate cu prezentul capitol; și
- (vii) sprijinirea participării statelor părți la APE din SADC în cadrul organismelor internaționale de standardizare relevante.

CAPITOLUL VII

AGRICULTURĂ

ARTICOLUL 68

Cooperarea în materie de agricultură

- (1) Părțile subliniază importanța sectorului agricol pentru statele părți la APE din SADC în ceea ce privește securitatea alimentară, crearea de locuri de muncă în mediul rural, creșterea veniturilor gospodăriilor agricole, dezvoltarea unei economii rurale favorabile incluziunii și ca bază pentru o industrializare mai largă și o dezvoltare durabilă, precum și pentru a contribui la îndeplinirea obiectivelor prezentului acord.
- (2) Utilizarea de subvenții la export pentru produsele agricole în cadrul schimburilor comerciale între părți nu este permisă începând cu data intrării în vigoare a prezentului acord.
- (3) Între UE și statele părți la APE din SADC se stabilește un parteneriat agricol vizând facilitarea schimbului de opinii între părți cu privire la agricultură, printre altele securitatea alimentară, dezvoltare, lanțurile de valori regionale și integrarea regională. Domeniile și normele operaționale ale parteneriatului agricol sunt stabilite de comun acord de către părți, în cadrul comitetului menționat la articolul 103.

CAPITOLUL VIII

PLĂȚILE CURENTE ȘI FLUXURILE DE CAPITAL

ARTICOLUL 69

Plățile curente

- (1) Sub rezerva dispozițiilor articolelor 70 și 71, părțile se angajează să autorizeze, fără a impune nicio restricție, efectuarea tuturor plăților aferente tranzacțiilor curente între rezidenții lor într-o monedă liber convertibilă.

- (2) Părțile pot lua măsurile necesare pentru a se asigura că dispozițiile alineatului (1) nu sunt utilizate pentru a efectua transferuri care nu sunt conforme cu actele cu putere de lege și normele administrative ale unei părți.

ARTICOLUL 70

Măsuri de salvagardare

- (1) În cazul în care, în circumstanțe excepționale, plățile și fluxurile de capital între părți cauzează sau sunt susceptibile să cauzeze dificultăți majore pentru funcționarea politicii monetare sau a politicii cursului de schimb în unul sau mai multe state părți la APE din SADC sau în unul sau mai multe state membre ale Uniunii Europene, UE sau statul parte la APE din SADC în cauză poate lua măsurile de salvagardare strict necesare în materie de plăți și de fluxuri de capital, pentru o perioadă de maximum șase (6) luni.
- (2) Consiliul mixt este informat de îndată cu privire la adoptarea oricărei măsuri de salvagardare, precum și, în cel mai scurt timp posibil, cu privire la calendarul pentru eliminarea măsurii respective.

ARTICOLUL 71

Dificultăți privind balanța de plăți

Atunci când unul sau mai multe state membre ale Uniunii Europene sau un stat parte la APE din SADC se confruntă cu dificultăți grave în ceea ce privește balanța de plăți sau dacă întâmpină dificultăți financiare externe sau riscă să se confrunte cu astfel de dificultăți, statul respectiv poate adopta măsuri restrictive în conformitate cu condițiile stabilite în Acordul OMC și în Statutul Fondului Monetar Internațional, care trebuie să aibă o durată limitată și care nu pot depăși ceea ce este necesar pentru a remedia situația balanței de plăți. Partea care a adoptat sau a menținut astfel de măsuri informează de îndată cealaltă parte cu privire la acest lucru și îi prezintă, cât mai curând posibil, un calendar pentru eliminarea măsurilor în cauză.

CAPITOLUL IX

COMERȚUL CU SERVICII ȘI INVESTIȚIILE

ARTICOLUL 72

Obiective

Părțile recunosc importanța crescândă a comerțului cu servicii și a investițiilor pentru dezvoltarea economiilor lor și își reafirmă angajamentul în ceea ce privește serviciile prevăzute la articolele 41 - 43 din Acordul de la Cotonou, precum și drepturile și obligațiile care le revin în temeiul Acordului General privind Comerțul cu Servicii (denumit în continuare „GATS”).

ARTICOLUL 73

Comerțul cu servicii

(1) Părțile pot negocia pe marginea comerțului cu servicii pentru a lărgi domeniul de aplicare al prezentului acord. În acest sens, Botswana, Lesotho, Mozambic și Swaziland (denumite în continuare „statele părți la APE din SADC participante”), pe de o parte, și UE, pe de altă parte, au demarat și vor continua negocierile în domeniul comerțului cu servicii.

- (2) Negocierile dintre UE și statele părți la APE din SADC participante sunt ghidate de următoarele principii:
- (a) negocierile se referă la definițiile și principiile pentru liberalizarea comerțului cu servicii;
  - (b) negocierile vizează listele de angajamente, stabilind condițiile aplicabile pentru liberalizarea comerțului cu servicii. Aceste condiții sunt enumerate pentru fiecare sector liberalizat și includ, acolo unde este necesar, restricții privind accesul pe piață și tratamentul național, precum și perioadele de tranziție pentru liberalizare;
  - (c) negocierile abordează, de asemenea, tema dispozițiilor de reglementare care vin în sprijinul liberalizării comerțului cu servicii;
  - (d) liberalizarea comerțului cu servicii îndeplinește cerințele prevăzute la articolul V din GATS;
  - (e) liberalizarea comerțului cu servicii este reciprocă și asimetrică, date fiind nevoile în materie de dezvoltare ale statelor părți la APE din SADC participante. Acest lucru poate duce, de asemenea, la includerea unor dispoziții privind cooperarea și tratamentul special și diferențiat;
  - (f) negocierile se bazează pe dispozițiile relevante ale cadrelor juridice aplicabile în vigoare.

(3) UE și statele părți la APE din SADC participante convin să coopereze în ceea ce privește consolidarea cadrelor de reglementare ale statelor părți la APE din SADC participante, precum și să sprijine punerea în aplicare a angajamentelor rezultate din negocierile efectuate în conformitate cu articolul 13 alineatul (5). Părțile recunosc că, în conformitate cu articolul 13 alineatul (8), consolidarea capacităților în domeniul comerțului poate veni în sprijinul dezvoltării de activități economice.

(4) Dacă o parte care nu este parte la un acord privind comerțul cu servicii negociat în conformitate cu alineatele (1) și (2) dorește să participe, ea poate negocia condițiile participării sale la acordul respectiv.

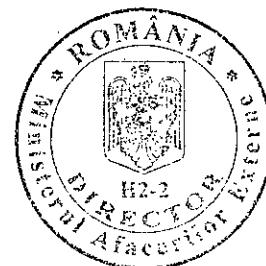
(5) Dacă orice acord care rezultă din negocierile prevăzute la alineatele (1) și (4) ar duce la rezultate care se dovedesc a fi incompatibile cu dezvoltarea viitoare a unui cadru regional SADC în materie de servicii, părțile negociază în vederea aducerii prezentului acord în conformitate cu respectivul cadru regional, asigurând în același timp un echilibru al beneficiilor.

ARTICOLUL 74

Comerț și investiții

(1) UE și statele părți la APE din SADC participante convin să coopereze în domeniul investițiilor, în conformitate cu articolul 13 alineatul (6), și pot prevedea, în viitor, negocierea unui acord privind investițiile în alte sectoare economice decât serviciile.

(2) Dacă o parte care nu este parte la un acord privind investițiile negociat în conformitate cu alineatul (1) dorește să participe, aceasta poate negocia condițiile participării sale la acordul respectiv.

(3) Dacă orice acord care rezultă din negocierile prevăzute la alineatele (1) și (2) ar duce la rezultate care se dovedesc a fi incompatibile cu dezvoltarea viitoare a unui cadru regional SADC în materie de investiții, părțile depun eforturi comune în vederea aducerii prezentului acord în conformitate cu respectivul cadru regional, asigurând în același timp un echilibru al beneficiilor.

PARTEA III

PREVENIREA ȘI SOLUȚIONAREA DIFERENDELOR

CAPITOLUL I

OBIECTIV ȘI DOMENIU DE APLICARE

ARTICOLUL 75

Obiectiv

(1) Obiectivul Părții III este de a preveni sau de a soluționa orice diferende între părți referitoare la interpretarea și aplicarea prezentului acord pentru a ajunge, acolo unde este posibil, la o soluție de comun acord.

(2) În ceea ce privește diferendele referitoare la acțiunea colectivă a SACU, aceasta va acționa în nume colectiv în sensul prezentei părți, iar UE va acționa împotriva SACU ca atare.

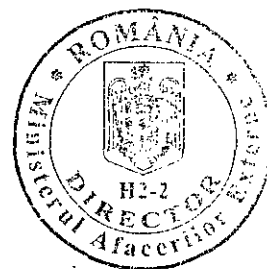
(3) În ceea ce privește diferendele referitoare la o acțiune individuală a unui stat parte la APE din SADC, statul parte la APE din SADC în cauză acționează în mod individual în sensul prezentei părți, iar UE acționează numai împotriva aceluși stat despre care consideră că a încălcat o dispoziție a prezentului acord.

ARTICOLUL 76

Domeniu de aplicare

(1) Partea III se aplică în cazul oricărui diferend privind interpretarea și aplicarea prezentului acord, cu excepția cazului în care există dispoziții contrare exprese.

(2) În pofida alineatului (1), procedura stabilită la articolul 98 din Acordul de la Cotonou este aplicabilă în eventualitatea unui diferend privind finanțarea cooperării pentru dezvoltare între părți.

CAPITOLUL II

CONSULTĂRI ȘI MEDIERE

ARTICOLUL 77

Consultări

- (1) Părțile depun eforturi pentru soluționarea oricărui diferend menționat la articolul 76, prin inițierea de consultări cu bună-credință, cu scopul de a se ajunge la o soluție amiabilă.
- (2) O parte solicită consultări celeilalte părți printr-o cerere scrisă, o copie fiind transmisă Comitetului pentru comerț și dezvoltare, care identifică măsura în cauză și dispozițiile din prezentul acord pe care partea consideră că măsura nu le respectă.
- (3) Consultările au loc în termen de patruzeci (40) de zile de la data primirii cererii. Consultările sunt considerate încheiate în termen de șaizeci (60) de zile de la data primirii cererii, cu excepția cazului în care părțile convin să continue consultările. Orice informații divulgate în timpul consultărilor rămân confidențiale.
- (4) Consultările privind aspectele urgente, inclusiv consultările privind bunurile perisabile sau sezoniere, au loc în termen de cincisprezece (15) zile de la data primirii cererii și sunt considerate încheiate în termen de treizeci (30) de zile de la data primirii cererii.

(5) În cazul în care consultările nu sunt organizate în termenele prevăzute la alineatul (3) sau, respectiv, (4) sau în cazul în care consultările au fost încheiate și nu s-a ajuns la nicio soluție comună, partea reclamantă poate solicita instituirea unei comisii de arbitraj în conformitate cu articolul 79.

ARTICOLUL 78

Mediere

(1) În cazul în care consultările nu duc la o soluție comună, părțile pot conveni să recurgă la un mediator. Sub rezerva cazului în care părțile hotărăsc altfel, obiectivul medierii îl constituie diferendul indicat în cererea de consultare.

(2) Cu excepția cazului în care părțile convin asupra unui mediator în termen de cincisprezece (15) zile de la data depunerii cererii de mediere, președintele Comitetului pentru comerț și dezvoltare sau delegatul acestuia selectează prin tragere la sorți un mediator dintr-un grup de persoane care se află pe lista menționată la articolul 94 și care nu sunt resortisante ale niciuneia dintre părți. Selecția are loc în termen de douăzeci și cinci (25) de zile de la data depunerii cererii de mediere, în prezența unui reprezentant al fiecărei părți. Mediatorul convoacă o reuniune cu părțile, nu mai târziu de treizeci (30) de zile după ce a fost selectat. Mediatorul primește opiniile fiecărei părți nu mai târziu de cincisprezece (15) zile înainte de reuniune și comunică un aviz nu mai târziu de patruzeci și cinci (45) de zile după ce a fost selectat.

(3) Avizul mediatorului poate include o recomandare privind modul de soluționare a diferendului în conformitate cu dispozițiile prezentului acord. Avizul mediatorului nu are caracter obligatoriu.

(4) Părțile pot decide de comun acord să modifice termenele menționate la alineatul (2). De asemenea, mediatorul poate decide să modifice termenele respective la solicitarea oricăreia dintre părți sau din proprie inițiativă, având în vedere dificultățile speciale cu care se confruntă partea în cauză sau dată fiind complexitatea cazului.

(5) Procedurile de mediere, cu precădere toate informațiile comunicate și pozițiile luate de părți pe parcursul acestor proceduri rămân confidențiale.

CAPITOLUL III

PROCEDURILE DE SOLUȚIONARE A LITIGIILOR

ARTICOLUL 79

Inițierea procedurii de arbitraj

(1) În cazul în care părțile nu au reușit să soluționeze diferendul prin consultări în conformitate cu articolul 77, sau prin mediere în conformitate cu articolul 78, partea reclamantă poate solicita instituirea unei comisii de arbitraj.

(2) Cererea de instituire a unei comisii de arbitraj este adresată în scris părții pârâte și Comitetului pentru comerț și dezvoltare. În cererea sa, partea reclamantă identifică măsurile specifice contestate și explică modul în care astfel de măsuri constituie o încălcare a dispozițiilor prezentului acord.

ARTICOLUL 80

Instituirea comisiei de arbitraj

- (1) Comisia de arbitraj este formată din trei (3) arbitri.
- (2) Fiecare parte desemnează un arbitru în termen de zece (10) zile de la data primirii cererii de instituire a unei comisii de arbitraj. Cei doi (2) arbitri desemnează un al treilea arbitru, care este președintele comisiei de arbitraj, în termen de douăzeci (20) de zile de la data primirii cererii de instituire a unei comisii de arbitraj. Președintele comisiei de arbitraj nu trebuie să fie resortisant al uneia dintre părți și nici să aibă domiciliul permanent pe teritoriul părților.

(3) În cazul în care nu sunt numiți toți cei trei (3) arbitri în termen de douăzeci (20) de zile sau dacă, în termen de zece (10) zile de la numirea celui de-al treilea arbitru, oricare dintre părți depune o obiecțiune motivată în scris cu privire la arbitrii aleși în cadrul Comitetului pentru comerț și dezvoltare, oricare dintre părți poate cere președintelui Comitetului pentru comerț și dezvoltare sau delegatului acestuia să selecționeze pe toți cei trei (3) membri prin tragere la sorți de pe lista stabilită în temeiul articolului 94, unul de pe lista persoanelor propuse de partea reclamantă, unul de pe lista persoanelor propuse de partea pârâtă și unul de pe lista persoanelor selecționate de părți pentru funcția de președinte. În cazul în care părțile convin asupra unuia sau mai multora dintre membrii comisiei de arbitraj, oricare dintre membrii rămași este selecționat în conformitate cu procedura menționată la prezentul alineat.

(4) Președintele Comitetului pentru comerț și dezvoltare sau delegatul acestuia selecționează arbitrii în termen de cinci (5) zile de la primirea cererii depuse de oricare dintre părțile menționate la alineatul (3) și în prezența unui reprezentant al fiecărei părți.

(5) Data instituirii comisiei de arbitraj este data la care sunt selectați definitiv cei trei (3) arbitri.

ARTICOLUL 81

Raportul intermediar al comisiei de arbitraj

Comisia de arbitraj notifică părților un raport intermediar care include atât secțiunea descriptivă, cât și observațiile și concluziile acesteia, de regulă, nu mai târziu de o sută douăzeci (120) de zile de la data instituirii comisiei de arbitraj. În cazuri de urgență, termenul se reduce la șaiszeci (60) de zile. Oricare parte poate prezenta comentarii în scris comisiei de arbitraj referitoare la aspecte din raportul intermediar al acesteia, în termen de cincisprezece (15) zile de la notificarea raportului.

ARTICOLUL 82

Hotărârea arbitrală

(1) Comisia de arbitraj notifică hotărârea sa părților și Comitetului pentru comerț și dezvoltare, în termen de o sută cincizeci (150) de zile de la data instituirii comisiei de arbitraj. Atunci când consideră că termenul nu poate fi respectat, președintele comisiei de arbitraj trebuie să notifice în scris acest lucru părților și Comitetului pentru comerț și dezvoltare, precizând motivele întârzierii și data la care comisia plănuiește să își finalizeze activitatea. În niciun caz hotărârea nu trebuie pronunțată mai târziu de o sută optzeci (180) de zile de la data instituirii comisiei de arbitraj.

(2) În cazuri de urgență, inclusiv în cele care privesc bunuri perisabile și sezoniere, comisia de arbitraj depune toate eforturile pentru a comunica hotărârea sa în termen de nouăzeci (90) de zile de la data instituirii sale. Comisia de arbitraj poate pronunța o hotărâre preliminară, în termen de zece (10) zile de la data instituirii sale, cu privire la măsura în care consideră cazul ca fiind urgent.

(3) Fiecare dintre părți poate solicita comisiei de arbitraj să formuleze o recomandare privind modul în care partea pârâtă ar putea să își asigure conformarea.

ARTICOLUL 83

Respectarea hotărârii arbitrale

Partea pârâtă ia toate măsurile necesare pentru a respecta hotărârea arbitrală, iar părțile depun eforturi pentru a conveni asupra unei perioade de timp necesare pentru executarea hotărârii în cauză.

ARTICOLUL 84

Termenul rezonabil pentru conformare

(1) În termen de cel mult treizeci (30) de zile de la notificarea hotărârii arbitrale către părți, partea pârâtă notifică părți reclamante și Comitetului pentru comerț și dezvoltare termenul rezonabil necesar pentru a se conforma hotărârii arbitrale.

(2) După notificarea efectuată de partea pârâtă, părțile depun eforturi pentru a conveni asupra acestui termen rezonabil. În cazul în care există un dezacord între părți cu privire la termenul rezonabil de conformare cu hotărârea arbitrală, partea reclamantă poate solicita în scris comisiei de arbitraj inițiale, în termen de treizeci (30) de zile de la notificarea efectuată în temeiul alineatului (1), să stabilească durata termenului rezonabil. Această cerere se notifică simultan părții pârâte și Comitetului pentru comerț și dezvoltare. Comisia de arbitraj comunică părților și Comitetului pentru comerț și dezvoltare hotărârea sa, în termen de treizeci (30) de zile de la data primirii cererii.

(3) Atunci când stabilește durata termenului rezonabil, comisia de arbitraj ia în considerare timpul necesar în mod normal părții pârâte pentru a adopta măsuri legislative sau administrative comparabile cu cele identificate de această parte ca fiind necesare pentru asigurarea conformității. De asemenea, comisia de arbitraj ia în considerare constrângerile în materie de capacitate și nivelul diferit de dezvoltare care pot afecta adoptarea de către partea pârâtă a măsurilor necesare.

(4) În cazul în care comisia de arbitraj inițială sau unii dintre membrii acesteia nu pot să se întrunească din nou, se aplică procedurile prevăzute la articolul 80. Termenul pentru notificarea hotărârii este de patruzeci și cinci (45) de zile de la data primirii cererii menționate la alineatul (2).

(5) Termenul rezonabil poate fi extins cu acordul părților.

ARTICOLUL 85

Reexaminarea măsurilor adoptate în vederea respectării hotărârii arbitrale

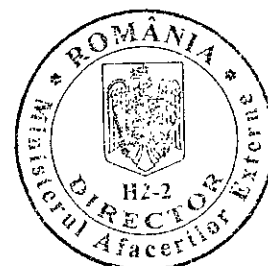
- (1) Partea pârâtă notifică părții reclamante și Comitetului pentru comerț și dezvoltare, înainte de încheierea termenului rezonabil, toate măsurile adoptate în vederea respectării hotărârii arbitrale.
- (2) În cazul în care există un dezacord între părți cu privire la compatibilitatea oricăreia dintre măsurile notificate în temeiul alineatului (1) cu dispozițiile prezentului acord, partea reclamantă poate cere în scris comisiei de arbitraj să se pronunțe în această privință. Cererea identifică măsura specifică în discuție și explică modul în care măsura respectivă este incompatibilă cu dispozițiile prezentului acord. Comisia de arbitraj notifică hotărârea sa în termen de nouăzeci (90) de zile de la data primirii cererii. În cazuri de urgență, inclusiv în cele care privesc mărfurile perisabile și sezoniere, comisia de arbitraj notifică hotărârea sa în termen de patruzeci și cinci (45) de zile de la data primirii cererii.
- (3) În cazul în care comisia de arbitraj inițială sau unii dintre membrii acesteia nu pot să se întrunească din nou, se aplică procedurile prevăzute la articolul 80. Termenul pentru notificarea hotărârii este de o sută cinci (105) zile de la data primirii cererii menționate la alineatul (2).

ARTICOLUL 86

Soluții temporare în caz de neconformitate

- (1) În cazul în care partea pârâtă nu notifică măsurile adoptate pentru a se conforma hotărârii arbitrale înainte de expirarea perioadei rezonabile de timp sau în cazul în care comisia de arbitraj hotărăște că măsura notificată în temeiul articolului 85 alineatul (1) nu este compatibilă cu dispozițiile prezentului acord, partea pârâtă prezintă o ofertă de compensare, în cazul în care partea reclamantă îi solicită acest lucru. Această compensare poate include sau poate consta dintr-o compensare financiară, deși nicio dispoziție din prezentul acord nu obligă partea pârâtă să ofere o astfel de compensare financiară.
- (2) În cazul în care nu se ajunge la niciun acord privind compensarea în termen de treizeci (30) de zile de la încheierea termenului rezonabil sau de la hotărârea arbitrală pronunțată în temeiul articolului 85, conform căreia măsura adoptată pentru a asigura conformitatea nu este compatibilă cu prezentul acord, partea reclamantă are dreptul, după notificarea părții pârâte, să adopte măsurile corespunzătoare.
- (3) La adoptarea unor astfel de măsuri, partea reclamantă depune eforturi pentru a selecționa măsuri proporționale cu încălcarea, care să afecteze cel mai puțin atingerea obiectivelor prezentului acord și ia în considerare impactul acestora atât asupra economiei părții pârâte, cât și asupra fiecărui stat parte la APE din SADC.

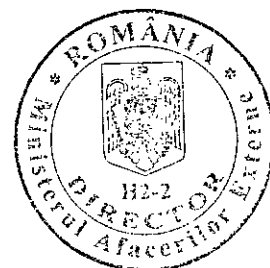

(4) În cazul în care UE nu notifică măsurile adoptate pentru a se pune în conformitate cu hotărârea arbitrală înainte de expirarea termenului rezonabil sau în cazul în care comisia de arbitraj hotărăște că măsura notificată în temeiul articolului 85 alineatul (1) nu este compatibilă cu obligațiile care îi revin părții respective în temeiul prezentului acord, iar partea reclamantă afirmă că adoptarea măsurilor corespunzătoare ar avea ca rezultat daune semnificative aduse economiei sale, UE examinează posibilitatea de a oferi compensare financiară.

(5) UE face dovadă de moderație atunci când solicită compensări sau atunci când adoptă măsuri corespunzătoare în temeiul alineatului (1) sau (2).

(6) Compensarea sau măsurile adecvate sunt temporare și se aplică numai până în momentul retragerii sau modificării oricărei măsuri considerate ca încălcând dispozițiile prezentului acord, astfel încât să se asigure punerea în conformitate a acesteia cu dispozițiile respective, sau până în momentul în care părțile convin să soluționeze diferendul.

(7) În sensul articolelor 86 și 87, măsurile corespunzătoare se referă la măsuri similare celor disponibile în cadrul Înțelegerii privind regulile și procedurile de soluționare a litigiilor prevăzute în anexa 2 la Acordul OMC (denumită în continuare „MSL”).

ARTICOLUL 87

Reexaminarea măsurilor adoptate pentru punerea în conformitate după adoptarea măsurilor corespunzătoare

- (1) Partea pârâtă notifică părții reclamante și Comitetului pentru comerț și dezvoltare toate măsurile adoptate pentru a se conforma hotărârii arbitrale, precum și cererea sa ca partea reclamantă să înceteze aplicarea măsurilor corespunzătoare.

- (2) În cazul în care părțile nu ajung la un acord privind compatibilitatea măsurii notificate cu dispozițiile prezentului acord în termen de treizeci (30) de zile de la data notificării, partea reclamantă cere în scris comisiei de arbitraj inițiale să se pronunțe în această privință. Această cerere se notifică simultan părții pârâte și Comitetului pentru comerț și dezvoltare. Comisia de arbitraj comunică părților și Comitetului pentru comerț și dezvoltare hotărârea arbitrală, în termen de patruzeci și cinci (45) de zile de la data primirii cererii. În cazul în care comisia de arbitraj hotărăște că măsurile adoptate pentru punerea în conformitate nu respectă dispozițiile prezentului acord, comisia de arbitraj hotărăște dacă partea reclamantă poate continua să aplice măsuri corespunzătoare. În cazul în care comisia de arbitraj hotărăște că măsurile adoptate pentru punerea în conformitate respectă dispozițiile prezentului acord, se încetează aplicarea măsurilor corespunzătoare.

- (3) În cazul în care comisia de arbitraj inițială sau unii dintre membrii acesteia nu pot să se întrunească din nou, se aplică procedurile prevăzute la articolul 80. Termenul pentru notificarea hotărârii este de șaizeci (60) de zile de la data primirii cererii menționate la alineatul (2).

CAPITOLUL IV

DISPOZIȚII COMUNE

ARTICOLUL 88

Soluția convenită de comun acord

Părțile pot ajunge, în orice moment, la o soluție convenită de comun acord în cazul unui diferend în temeiul prezentului capitol. Părțile notifică Comitetului pentru comerț și dezvoltare și comisiei de arbitraj orice astfel de soluție, dacă ea există. În momentul adoptării soluției de comun acord, procedura de soluționare a diferendelor se încheie.

ARTICOLUL 89

Regulamentul de procedură și codul de conduită

(1) În termen de douăsprezece (12) luni de la intrarea în vigoare a prezentului acord, părțile convin asupra unui regulament de procedură și asupra unui cod de conduită care sunt adoptate de Consiliul mixt.

(2) Orice reuniune a comisiei de arbitraj este deschisă publicului, în conformitate cu regulamentul de procedură, cu excepția cazului în care comisia de arbitraj hotărăște altfel din proprie inițiativă sau la cererea părților. Comisia de arbitraj se reunește în sesiuni închise publicului atunci când documentele depuse sau argumentele uneia dintre părți conțin informații confidențiale.

ARTICOLUL 90

Informații și consiliere tehnică

La cererea unei părți sau din proprie inițiativă, comisia de arbitraj își poate procura informații din orice sursă pe care o consideră potrivită pentru procedura de arbitraj, inclusiv de la părțile implicate în diferend. Comisia de arbitraj are, de asemenea, dreptul să solicite opinia experților în domeniu, după cum consideră necesar. Entitățile interesate sunt autorizate să prezinte comisiei de arbitraj observații cu titlu de amicus curiae, în conformitate cu regulamentul de procedură. Orice informații astfel obținute trebuie comunicate fiecăreia dintre părți și trebuie să facă obiectul observațiilor acestora.

ARTICOLUL 91

Limbile de formulare a observațiilor

(1) Observațiile scrise sau orale ale părților se formulează în oricare dintre limbile oficiale ale părților.

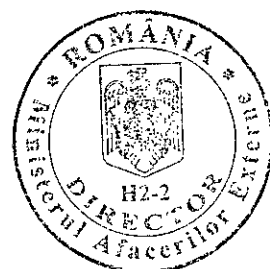

(2) Părțile depun eforturi pentru a conveni asupra unei limbi de lucru comune pentru toate procedurile specifice în temeiul prezentei părți. În cazul în care părțile nu reușesc să ajungă la un acord cu privire la o limbă de lucru comună, fiecare parte asigură, suportând costurile aferente, traducerea observațiilor scrise și interpretarea pe parcursul audierilor, în limba aleasă de partea pârâtă, cu excepția situației în care limba respectivă este o limbă oficială a părții pârâte. La stabilirea unei limbi de lucru comune, UE ține seama de potențialul impact al unor asemenea costuri asupra statelor părți la APE din SADC.

ARTICOLUL 92

Norme de interpretare

Comisia de arbitraj interpretează dispozițiile prezentului acord în conformitate cu normele obișnuite de interpretare a dreptului internațional public, inclusiv în conformitate cu normele codificate în Convenția de la Viena privind dreptul tratatelor. Hotărârile comisiei de arbitraj nu pot nici spori și nici reduce drepturile și obligațiile prevăzute de dispozițiile prezentului acord.

ARTICOLUL 93

Hotărâri arbitrale

(1) Comisia de arbitraj depune toate eforturile pentru a lua orice decizie prin consens. Cu toate acestea, dacă nu se poate lua o decizie prin consens, se decide asupra chestiunii în cauză prin vot majoritar.

(2) Hotărârea prezintă constatările în fapt, aplicabilitatea dispozițiilor relevante din prezentul acord și justificarea tuturor constatărilor și a concluziilor sale. Comitetul pentru comerț și dezvoltare pune hotărârile arbitrale la dispoziția publicului, cu excepția cazului în care hotărăște altfel.

ARTICOLUL 94

Lista arbitrilor

(1) În cel mult trei luni (3) de la intrarea în vigoare a prezentului acord, Comitetul pentru comerț și dezvoltare stabilește o listă cu douăzeci și unu (21) de persoane care doresc și care sunt în măsură să fie arbitri. Fiecare parte selecționează opt (8) persoane pentru funcția de arbitri. Părțile convin, de asemenea, asupra a cinci (5) persoane care nu sunt resortisanți ai niciuneia dintre părți pentru a li se încredința funcția de președinte al comisiei de arbitraj. Comitetul pentru comerț și dezvoltare se va asigura că lista este întreținută permanent în conformitate cu prezentul articol.

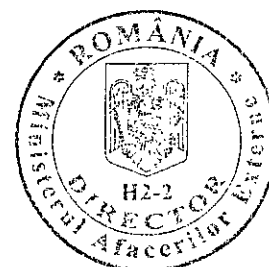
(2) Arbitrii trebuie să dețină cunoștințe specializate în domeniile vizate de prezentul acord sau să aibă experiență în drept și în comerțul internațional. Aceștia sunt independenți, își exercită funcțiile în nume propriu, nu acceptă instrucțiuni din partea niciunei organizații sau niciunui guvern, nu au legătură cu guvernul niciuneia dintre părți și se supun Codului de conduită anexat la Regulamentul de procedură.

(3) Comitetul pentru comerț și dezvoltare poate stabili o listă suplimentară de cincisprezece (15) persoane care dețin cunoștințe sectoriale în domeniile specifice vizate de prezentul acord. În cazul în care se recurge la procedura de selecție menționată la articolul 80, președintele Comitetului pentru comerț și dezvoltare poate utiliza o astfel de listă sectorială cu acordul ambelor părți.

ARTICOLUL 95

Relația cu obligațiile OMC

(1) Comisiile de arbitraj constituite în temeiul prezentului acord nu se pronunță asupra litigiilor legate de drepturile și obligațiile care le revin părților în temeiul Acordului OMC.

(2) Recurgerea la dispozițiile prezentului acord privind soluționarea diferendelor nu aduce atingere niciunei acțiuni din cadrul OMC și nici acțiunii de soluționare a diferendelor. Cu toate acestea, atunci când o parte a inițiat, în legătură cu o anumită măsură, o procedură de soluționare a diferendelor în temeiul prezentului acord sau al Acordului OMC, aceasta nu poate iniția o procedură de soluționare a diferendelor cu privire la aceeași măsură înaintea celuilalt for decât după încheierea primei proceduri. În sensul prezentului alineat, procedura de soluționare a diferendelor în conformitate cu Acordul OMC este considerată a fi inițiată în urma cererii unei părți de instituire a unei comisii în conformitate cu articolul 6 din MSL.

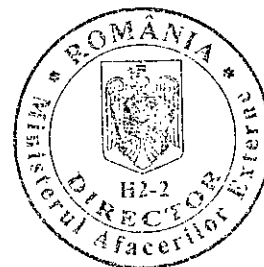
(3) Nicio dispoziție din prezentul acord nu împiedică o parte să pună în aplicare suspendarea obligațiilor sale autorizată de Organismul de soluționare a diferendelor al OMC.

ARTICOLUL 96

Termene

(1) Toate termenele prevăzute în prezenta parte, inclusiv termenele în care comisiile de arbitraj trebuie să își notifice hotărârile, se calculează în zile calendaristice începând din ziua următoare actului sau faptului la care se referă.

(2) Toate termenele menționate în prezenta parte pot fi prelungite prin acordul comun al părților.

PARTEA IV

EXCEPȚII GENERALE

ARTICOLUL 97

Clauza privind excepțiile generale

Sub rezerva cerinței ca aceste măsuri să nu se aplice într-o manieră care ar constitui fie un mijloc de discriminare arbitrară sau nejustificată între părțile unde există astfel de condiții sau o restricție deghizată în calea comerțului internațional, nicio dispoziție a prezentului acord nu se interpretează ca împiedicând adoptarea sau aplicarea de către oricare dintre părți a măsurilor:

- (a) necesare pentru protecția moralității publice;
- (b) necesare pentru protecția vieții sau a sănătății oamenilor, animalelor sau a plantelor;
- (c) referitoare la importul sau exportul de aur sau argint;

- (d) necesare pentru a asigura respectarea actelor cu putere de lege și a normelor administrative care nu sunt incompatibile cu dispozițiile prezentului acord, inclusiv a celor legate de asigurarea respectării normelor vamale, de menținerea în vigoare a monopolurilor care funcționează în temeiul articolului II alineatul (4) și al articolului XVII din GATT, de protecția brevetelor, a mărcilor și a drepturilor de autor, precum și de prevenirea practicilor de natură să inducă în eroare;
- (e) referitoare la produsele realizate în penitenciare;
- (f) impuse pentru protecția patrimoniului național cu valoare artistică, istorică sau arheologică;
- (g) referitoare la conservarea resurselor naturale epuizabile, în cazul în care aceste măsuri sunt aplicate în coroborare cu restricțiile asupra producției sau consumului intern;
- (h) adoptate în conformitate cu obligațiile asumate în cadrul oricărui acord interguvernamental privind produsele de bază care se conformează criteriilor prezentate părților contractante la GATT și care nu sunt dezaprobatе de acestea sau care este el însuși prezentat părților și nu este dezaprobat de acestea¹;

---

¹ Excepția prevăzută la prezentul paragraf se extinde la orice acord privind produsele de bază care se conformează principiilor aprobate de Consiliul Economic și Social prin Hotărârea nr. 30 (IV) din 28 martie 1947.

- (i) care implică restricții asupra exporturilor de pe piața internă necesare pentru asigurarea de cantități esențiale de astfel de materiale pentru o industrie națională de prelucrare pe parcursul unor perioade în care prețul la nivel național al acestor materiale este menținut sub nivelul prețului mondial ca parte a unui plan guvernamental de stabilizare, cu condiția ca aceste restricții să nu aibă drept efect creșterea exporturilor acestei industrii naționale sau a nivelului de protecție acordat acestora și ca ele să nu devieze de la dispozițiile prezentului acord referitoare la nediscriminare; sau
- (j) esențiale pentru achiziționarea sau distribuirea de produse pentru care există o penurie generală sau locală, cu condiția ca orice astfel de măsuri să respecte principiul conform căruia părțile și statele părți la APE din SADC au dreptul la o parte echitabilă din oferta internațională de astfel de produse și ca orice astfel de măsuri care nu sunt conforme cu celelalte dispoziții ale prezentului acord să fie întrerupte imediat ce condițiile care le-au dat naștere au încetat să existe.

ARTICOLUL 98

Excepții în materie de securitate

- (1) Nicio dispoziție din prezentul acord nu se interpretează:
  - (a) ca impunând oricăreia dintre părți obligația să furnizeze informații a căror divulgare este considerată contrară intereselor sale esențiale în materie de securitate; sau

- (b) ca împiedicând pe oricare dintre părți să ia măsuri pe care le consideră necesare pentru protecția intereselor sale esențiale în materie de securitate:
- (i) referitoare la materialele fisionabile sau materialele din care acestea sunt obținute;
sau
  - (ii) referitoare la traficul cu arme, muniții și material de război, precum și la traficul cu alte articole și materiale destinate direct sau indirect aprovizionării unităților militare;
sau
  - (iii) luate pe timp de război sau în alte situații de urgență în cadrul relațiilor internaționale; sau
- (c) ca împiedicând pe oricare dintre părți să întreprindă acțiuni în vederea îndeplinirii obligațiilor care îi revin în temeiul Cartei Organizației Națiunilor Unite în ceea ce privește menținerea păcii și securității internaționale.
- (2) Comitetul pentru comerț și dezvoltare este informat cu privire la măsurile luate în temeiul alineatului (1) literele (b) și (c) și cu privire la încetarea acestora.

ARTICOLUL 99

Fiscalitate

(1) Nicio dispoziție a prezentului acord sau a măsurilor adoptate în temeiul prezentului acord nu poate fi interpretată ca împiedicând părțile să opereze, pentru aplicarea dispozițiilor pertinente din legislația lor fiscală, o distincție între contribuabilii care nu se află într-o situație identică, în special în ceea ce privește locul lor de reședință sau locul în care este investit capitalul lor.

(2) Nicio dispoziție a prezentului acord sau a măsurilor adoptate în temeiul prezentului acord nu poate fi interpretată ca împiedicând adoptarea sau aplicarea vreunei măsuri destinate să prevină eludarea sau evaziunea fiscală conform dispozițiilor fiscale ale acordurilor privind evitarea dublei impozitări sau conform dispozițiilor altor măsuri fiscale sau legislații fiscale naționale.

(3) Nicio dispoziție a prezentului acord nu afectează drepturile și obligațiile părților prevăzute în vreo convenție în domeniul fiscal. În cazul existenței unei neconcordanțe între prezentul acord și orice astfel de convenție, respectiva convenție prevalează în ceea ce privește neconcordanța.

PARTEA V

DISPOZIȚII INSTITUȚIONALE

ARTICOLUL 100

Consiliul mixt

Se instituie un Consiliu mixt format din statele părți la APE din SADC și UE (denumit în continuare „Consiliul mixt”), care monitorizează și administrează punerea în aplicare a prezentului acord.

ARTICOLUL 101

Alcătuire și funcții

(I) Consiliul mixt este alcătuit, pe de o parte, din membri relevanți ai Consiliului UE și din membri relevanți ai Comisiei Europene sau din reprezentanți ai acestora și, pe de altă parte, din miniștrii de resort ai statelor părți la APE din SADC sau din reprezentanți ai acestora. Prima reuniune a Consiliului mixt este prezidată în comun de către părți.

(2) În ceea ce privește aspectele în legătură cu care SACU acționează în mod colectiv în sensul prezentului acord, SACU acționează în mod colectiv în temeiul prezentei dispoziții, iar UE tratează SACU ca atare. În ceea ce privește aspectele în legătură cu care statele membre ale SACU acționează în mod individual în temeiul prezentei dispoziții, statul membru al SACU respectiv acționează în această calitate, iar UE tratează statul membru în cauză ca atare.

(3) Fără a aduce atingere funcțiilor Consiliului de Miniștri, astfel cum sunt definite la articolul 15 din Acordul de la Cotonou, Consiliul mixt are următoarele atribuții:

- (a) este responsabil de funcționarea și punerea în aplicare a prezentului acord și monitorizează îndeplinirea obiectivelor acestuia;
- (b) analizează toate aspectele importante de interes comun care fac obiectul prezentului acord și care afectează comerțul dintre părți;
- (c) analizează propunerile și recomandările formulate de părți în vederea revizuirii prezentului acord;
- (d) face recomandări adecvate;
- (e) monitorizează dezvoltarea relațiilor economice și comerciale dintre părți;
- (f) monitorizează și evaluează impactul asupra dezvoltării durabile al dispozițiilor privind cooperarea din prezentul acord;

- (g) monitorizează și revizuieste progresele înregistrate în ceea ce privește toate aspectele care fac obiectul prezentului acord;
  - (h) stabilește regulamentele de procedură proprii;
  - (i) stabilește regulamentele de procedură ale Comitetului pentru comerț și dezvoltare;
  - (j) monitorizează activitatea Comitetului pentru comerț și dezvoltare; și
  - (k) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de prezentul acord.
- (4) Consiliul mixt poate furniza periodic rapoarte privind funcționarea prezentului acord Consiliului de Miniștri instituit în conformitate cu articolul 15 din Acordul de la Cotonou.

ARTICOLUL 102

Competențele și procedurile decizionale

- (1) În vederea îndeplinirii obiectivelor prezentului acord, Consiliul mixt deține competența de a lua decizii cu privire la toate aspectele vizate de prezentul acord.
- (2) Deciziile Consiliului mixt se adoptă prin consens și sunt obligatorii pentru părți. Părțile iau toate măsurile necesare pentru punerea în aplicare a acestor decizii în conformitate cu normele lor interne respective.

(3) În ceea ce privește aspectele procedurale și procedurile de soluționare a litigiilor, Consiliul mixt adoptă decizii și recomandări prin acordul comun al părților.

(4) Consiliul mixt se reunește la intervale regulate care nu trebuie să depășească doi (2) ani și, în mod extraordinar, ori de câte ori circumstanțele o impun, cu acordul părților.

ARTICOLUL 103

Comitetul pentru comerț și dezvoltare

(1) Consiliul mixt este sprijinit în executarea atribuțiilor care îi revin de Comitetul pentru comerț și dezvoltare, alcătuit din reprezentanți ai părților, de regulă, la nivel de înalți funcționari.

(2) Președinția Comitetului pentru comerț și dezvoltare este asigurată alternativ de un reprezentant al fiecăreia dintre părți, pe o perioadă de un an. Prima reuniune a Comitetului pentru comerț și dezvoltare este prezidată în comun de către părți.

(3) Comitetul respectiv poate înființa orice grupuri tehnice speciale care să se ocupe cu aspecte specifice care țin de competența lor.

(4) Comitetul respectiv stabilește regulamentele de procedură ale grupurilor tehnice speciale înființate în temeiul alineatului (3).

- (5) Comitetul respectiv raportează și este răspunzător în fața Consiliului mixt.
- (6) Comitetul respectiv ia decizii sau formulează recomandări în cazurile prevăzute de prezentul acord sau atunci când această competență i-a fost delegată de Consiliul mixt. În acest caz, comitetul își adoptă deciziile prin consens.
- (7) Comitetul respectiv îndeplinește, în special, următoarele atribuții:
- (a) În domeniul comerțului:
- (i) monitorizează și evaluează punerea în aplicare a deciziilor Consiliului mixt;
  - (ii) facilitează și supraveghează punerea în aplicare a dispozițiilor prezentului acord;
  - (iii) analizează și recomandă priorități de cooperare Consiliului mixt;
  - (iv) formulează recomandări în atenția Consiliului mixt, pentru a evita potențialele conflicte în domeniile care fac obiectul prezentului acord;
  - (v) execută orice altă funcție care îi este încredințată de către Consiliul mixt;
  - (vi) supraveghează activitatea grupurilor tehnice speciale, astfel cum este menționat la alineatul (3);

- (vii) monitorizează dezvoltarea integrării regionale și a relațiilor economice și comerciale dintre părți;
  - (viii) discută și întreprinde acțiuni care pot încuraja comerțul, investițiile și oportunitățile de afaceri între părți; și
  - (ix) discută cu privire la orice aspecte referitoare la prezentul acord și cu privire la orice subiect care poate afecta îndeplinirea obiectivelor acestuia.
- (b) În domeniul cooperării pentru dezvoltare:
- (i) monitorizează aplicarea dispozițiilor privind cooperarea prevăzute în prezentul acord și coordonează această acțiune alături de donatorii terți;
  - (ii) formulează recomandări privind cooperarea în domeniul comerțului dintre părți;
  - (iii) revizuieste periodic prioritățile în domeniul cooperării stabilite în prezentul acord și formulează recomandări cu privire la includerea de noi priorități, după caz;
  - (iv) revizuieste și discută aspectele legate de cooperarea privind integrarea regională și punerea în aplicare a prezentului acord; și
  - (v) monitorizează și evaluează impactul punerii în aplicare a prezentului acord asupra dezvoltării durabile a părților.

PARTEA VI

DISPOZIȚII GENERALE ȘI FINALE

ARTICOLUL 104

Definirea părților și îndeplinirea obligațiilor

- (1) Părțile la prezentul acord sunt Botswana, Lesotho, Namibia, Africa de Sud, Swaziland și Mozambic, pe de o parte (denumite în continuare „statele părți la APE din SADC”), și Uniunea Europeană sau statele membre ale acesteia sau Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, în conformitate cu competențele care le sunt conferite prin Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) și în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), pe de altă parte (denumită în continuare „UE”).
- (2) Termenul „parte” se referă, pe de o parte, la statele părți la APE din SADC în mod individual sau, pe de altă parte, la UE, după caz.
- (3) În cazul în care în prezentul acord se face trimitere la SACU, astfel cum este cazul la articolul 25 alineatul (1) și articolele 34, 35 și 101 și în PARTEA III, Botswana, Lesotho, Namibia, Africa de Sud și Swaziland acționează în mod colectiv, astfel cum se prevede în Acordul SACU.
- (4) Consiliul mixt poate decide să modifice aplicarea alineatului (3).

(5) Părțile adoptă toate măsurile generale sau specifice necesare pentru a-și îndeplini obligațiile în temeiul prezentului acord și asigură respectarea obiectivelor prevăzute în prezentul acord.

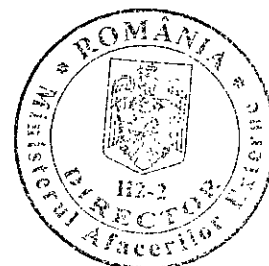
ARTICOLUL 105

Schimb de informații

(1) În scopul facilitării comunicării privind punerea în aplicare efectivă a prezentului acord, părțile desemnează un coordonator responsabil cu schimbul de informații la data intrării în vigoare a prezentului acord. Desemnarea unui coordonator pentru schimbul de informații nu aduce atingere desemnării specifice de autorități competente în temeiul dispozițiilor specifice din prezentul acord.

(2) La solicitarea oricăreia dintre părți, coordonatorul celeilalte părți indică biroul sau responsabilul oficial pentru orice aspect legat de punerea în aplicare a prezentului acord și furnizează sprijinul necesar pentru facilitarea comunicării cu partea solicitantă.

(3) La solicitarea oricăreia dintre părți și în măsura în care este posibil din punct de vedere juridic, cealaltă parte furnizează informații și răspunde cu promptitudine la orice întrebare privind o măsură existentă sau propusă care ar putea afecta schimburile comerciale dintre părți.

ARTICOLUL 106

Transparență

(1) O parte publică sau face publice actele sale cu putere de lege, normele administrative, procedurile și hotărârile administrative de aplicabilitate generală, precum și alte angajamente luate în temeiul unui acord internațional privind orice aspect comercial vizat de prezentul acord. Orice asemenea măsuri adoptate după intrarea în vigoare a prezentului acord sunt aduse la cunoștința celeilalte părți.

(2) Fără a aduce atingere dispozițiilor specifice privind transparența din prezentul acord, se consideră că informațiile menționate în prezentul articol au fost aduse la cunoștința celeilalte părți atunci când informațiile au fost puse la dispoziție:

- (a) prin notificarea corespunzătoare a OMC; sau
- (b) pe site-ul web oficial, public și gratuit; sau
- (c) unui coordonator al celeilalte părți.

Cu toate acestea, în cazul în care UE a pus la dispoziție aceste informații pe un site web oficial, public și gratuit, dar nu le-a notificat OMC, statele părți la APE din SADC care, din cauza unor constrângeri în materie de capacitate, se confruntă cu dificultăți în a accesa respectivul site web, pot solicita UE să pună aceste informații la dispoziția coordonatorului relevant.

(3) Nicio dispoziție a prezentului acord nu obligă vreo parte să furnizeze informații confidențiale a căror divulgare fie ar împiedica aplicarea legii, fie ar fi contrară interesului public în alt mod sau ar aduce atingere intereselor comerciale legitime ale anumitor întreprinderi publice sau private, exceptând cazul în care poate fi necesar ca informațiile să fie divulgate în contextul unei proceduri de soluționare a diferendelor în temeiul prezentului acord. În cazul în care o comisie instituită în temeiul PĂRȚII III consideră o astfel de divulgare de informații ca fiind necesară, comisia asigură protecția deplină a confidențialității.

ARTICOLUL 107

Dificultăți temporare în ceea ce privește punerea în aplicare

O parte care, ca rezultat al unor factori asupra cărora nu deține control, se confruntă cu dificultăți în îndeplinirea obligațiilor care îi revin în temeiul prezentului acord, notifică imediat Consiliului mixt acest lucru.

ARTICOLUL 108

Preferințe regionale

(1) Nicio dispoziție a prezentului acord nu obligă o parte să acorde celeilalte părți un tratament mai favorabil decât cel care este aplicat de una dintre părți în cadrul procesului său respectiv de integrare regională.

(2) Orice tratament mai favorabil și orice avantaj care pot fi acordate UE, în temeiul prezentului acord, de un stat parte la APE din SADC este acordat, în egală măsură, celorlalte state părți la APE din SADC.

ARTICOLUL 109

Regiunile ultraperiferice ale UE

- (1) Având în vedere apropierea geografică dintre regiunile ultraperiferice ale UE și statele părți la APE din SADC și în scopul consolidării legăturilor economice și sociale dintre aceste regiuni și statele părți la APE din SADC, părțile depun eforturi în sensul facilitării cooperării între regiunile ultraperiferice ale UE și statele părți la APE din SADC în toate domeniile care fac obiectul prezentului acord.
- (2) De asemenea, se urmărește îndeplinirea obiectivelor alineatului (1), acolo unde este posibil, prin stimularea participării comune a statelor părți la APE din SADC și a regiunilor ultraperiferice ale UE la programele-cadru și la programele specifice ale UE în domeniile care fac obiectul prezentului acord.
- (3) UE depune eforturi pentru a asigura coordonarea între diferitele instrumente financiare ale politicilor de coeziune și de dezvoltare ale UE, în vederea încurajării cooperării dintre statele părți la APE din SADC și regiunile ultraperiferice ale UE în domeniile care fac obiectul prezentului acord.
- (4) Nicio dispoziție a prezentului acord nu împiedică UE să aplice măsurile existente destinate remedierii situației economice și sociale structurale a regiunilor sale ultraperiferice în temeiul articolului 349 din TFUE. Prezenta dispoziție nu permite menținerea tarifelor aplicabile comerțului dintre părți, în afara celor permise în conformitate cu ANEXA I PARTEA III punctul 2.

ARTICOLUL 110

Relația cu Acordul de la Cotonou

(1) Cu excepția dispozițiilor privind cooperarea pentru dezvoltare incluse în titlul II din partea 3 a Acordului de la Cotonou, în cazul existenței unei incompatibilități între dispozițiile prezentului acord și dispozițiile titlului II din partea 3 a Acordului de la Cotonou, dispozițiile prezentului acord prevalează în măsura incompatibilității.

(2) Nicio dispoziție a prezentului acord nu se interpretează ca împiedicând adoptarea de către oricare dintre părți a măsurilor corespunzătoare în temeiul Acordului de la Cotonou.

ARTICOLUL 111

Relația cu ACDC

Relația dintre prezentul acord și ACDC este reglementată de dispozițiile protocolului 4.

ARTICOLUL 112

Relația cu Acordul OMC

Părțile convin asupra faptului că nicio dispoziție a prezentului acord nu le impune să acționeze într-un mod incompatibil cu obligațiile lor în cadrul OMC.

ARTICOLUL 113

Intrarea în vigoare¹

- (1) Prezentul acord se semnează, se ratifică sau se aprobă în conformitate cu normele și procedurile constituționale sau interne aplicabile ale fiecărei părți.
- (2) Prezentul acord intră în vigoare după treizeci (30) de zile de la depunerea ultimului instrument de ratificare, acceptare sau aprobare.

---

¹ Părțile la protocolul anexat referitor la indicațiile geografice și la comerțul cu vinuri și băuturi spirtoase aplică angajamentele pe care le conține acesta.

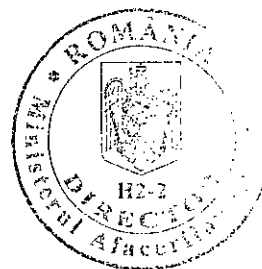

(3) Până la intrarea în vigoare a prezentului acord, UE și statele părți la APE din SADC convin să aplice dispozițiile prezentului acord care sunt de competența lor (denumită în continuare „aplicare provizorie”). Acest lucru poate fi realizat prin aplicare provizorie, dacă este posibil, sau prin ratificarea prezentului acord.

(4) Prezentul acord se aplică cu titlu provizoriu între UE și un stat parte la APE din SADC la zece (10) zile de la primirea notificării privind aplicarea provizorie din partea UE sau privind ratificarea sau aplicarea provizorie de către statul parte la APE din SADC respectiv, în funcție de care dintre aceste date este mai recentă.

(5) Aplicarea provizorie a prezentului acord între UE și un stat membru al SACU exclude concesiile privind accesul pe piața agricolă și concesiile privind accesul pe piața produselor pescărești menționate la articolul 24 alineatul (2) și la articolul 25 alineatul (1), care sunt evidențiate printr-un asterisc (*) în cadrul tarifelor vamale, astfel cum figurează în anexele I și II, atâta timp cât toți membrii SACU au ratificat sau au aplicat în mod provizoriu prezentul acord.

(6) Aplicarea provizorie sau intrarea în vigoare a prezentului acord între UE și un stat membru al SACU exclude concesiile privind accesul pe piața agricolă menționate la articolul 24 alineatul (2) și la articolul 25 alineatul (1), care sunt evidențiate printr-un asterisc (*) în cadrul tarifelor vamale, astfel cum figurează în anexele I și II, atâta timp cât sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 16 din protocolul 3.

(7) Notificările referitoare la aplicarea provizorie sau la ratificare se transmit Secretarului General al Consiliului Uniunii Europene, care este depozitarul prezentului acord. Copiile legalizate ale notificărilor se depun la secretarul executiv al Secretariatului SADC.

(8) În cazul în care, în așteptarea intrării în vigoare a prezentului acord, părțile decid să îl aplice cu titlu provizoriu, toate trimiterile la data intrării în vigoare din prezentul acord sunt considerate ca referindu-se la data la care aplicarea provizorie produce efecte.

ARTICOLUL 114

Durăță

- (1) Acordul este valabil pe o perioadă nedeterminată.
- (2) Fiecare parte poate notifica în scris intenția sa de denunțare a prezentului acord.
- (3) Denunțarea produce efecte la șase (6) luni de la data notificării menționate la alineatul (2).

ARTICOLUL 115

Aplicare teritorială

- (1) Prezentul acord se aplică, pe de o parte, teritoriilor în care se aplică TUE și TFUE și în condițiile stabilite în tratatele respective și, pe de altă parte, teritoriilor statelor părți la APE din SADC.
- (2) Trimiterile din prezentul acord la termenul „teritoriu” se interpretează în acest sens.

ARTICOLUL 116

Clauză de revizuire

- (1) Părțile convin să revizuiască prezentul acord în toate elementele sale cel târziu la cinci (5) ani de la intrarea sa în vigoare. O astfel de revizuire nu aduce atingere cazurilor de adaptări, revizuirii sau reexaminării prevăzute în prezentul acord, cum ar fi cele de la articolul 12 alineatul (2), articolul 16 alineatul (8), articolul 17 alineatul (5), articolul 18 alineatul (5), articolul 26 alineatul (10), articolul 33 alineatul (3), articolul 35 alineatul (6) și articolul 65 litera (e).
- (2) În ceea ce privește punerea în aplicare a prezentului acord, fiecare parte poate formula sugestii care să vizeze ajustarea cooperării în domeniul comerțului, ținând seama de experiența acumulată pe parcursul punerii în aplicare a acordului.

(3) Părțile convin asupra faptului că este posibil să fie necesară revizuirea prezentului acord, având în vedere evoluția ulterioară a relațiilor economice internaționale și expirarea Acordului de la Cotonou.

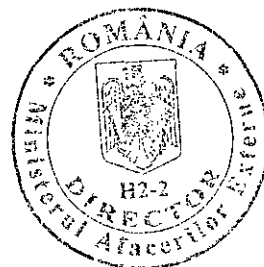
ARTICOLUL 117

Modificări

(1) Oricare dintre părți poate prezenta Consiliului mixt propuneri de modificări ale prezentului acord, spre a fi examinate și adoptate.

(2) După adoptarea de către Consiliul mixt, modificările la prezentul acord sunt supuse părților spre ratificare, acceptare sau aprobare, în conformitate cu cerințele constituționale sau de drept intern ale acestora.

EU/SADC/ro 137

ARTICOLUL 118

Aderarea unor noi state membre la UE

- (1) Consiliul mixt este informat cu privire la orice cerere din partea unui stat terț de a deveni membru al UE. Pe parcursul negocierilor dintre UE și statul candidat, UE furnizează statelor părți la APE din SADC toate informațiile relevante. Statele părți la APE din SADC își transmit preocupările și pot solicita UE organizarea de consultări, astfel încât UE să le poată lua pe deplin în considerare. UE notifică statelor părți la APE din SADC orice aderare la UE.
- (2) Orice nou stat membru al Uniunii Europene devine parte la prezentul acord începând cu data aderării sale la UE, prin intermediul unei clauze înscrise în acest sens în actul de aderare. În cazul în care actul de aderare la UE nu prevede această aderare automată a statului membru UE la prezentul acord, statul membru UE respectiv aderă prin depunerea unui act de aderare la Secretariatul General al Consiliului Uniunii Europene, care trimite copii legalizate statelor părți la APE din SADC.
- (3) Părțile examinează efectele aderării noilor state membre la UE asupra prezentului acord. Consiliul mixt poate hotărî cu privire la orice măsuri tranzitorii sau de modificare care ar putea fi necesare.

ARTICOLUL 119

Aderare

- (1) Un stat terț sau o organizație care deține competențe în ceea ce privește aspectele care intră sub incidența prezentului acord, poate solicita să adere la prezentul acord. În cazul în care Consiliul mixt acceptă să examineze o astfel de cerere, părțile și statul sau organizația care solicită aderarea poartă negocieri privind condițiile aderării. După adoptarea de către Consiliul mixt, protocolul de aderare este supus spre ratificare, acceptare sau aprobare de către părți, în conformitate cu cerințele lor constituționale sau de drept intern respective.
- (2) Părțile examinează efectele aderării asupra prezentului acord. Consiliul mixt poate hotărî cu privire la orice măsuri tranzitorii sau de modificare care ar putea fi necesare.
- (3) În pofida alineatului (1), părțile convin asupra faptului că, în cazul unei cereri de aderare la prezentul acord adresate Consiliului mixt de către Angola, negocierile în ceea ce privește condițiile aderării ar trebui să se realizeze pe baza prezentului acord, ținând cont de situația specifică din Angola.

ARTICOLUL 120

Limbile și textele autentice

Prezentul acord este redactat în dublu exemplar în limbile bulgară, cehă, croată, daneză, engleză, estonă, finlandeză, franceză, germană, greacă, italiană, letonă, lituaniană, maghiară, malteză, olandeză, polonă, portugheză, română, slovacă, slovenă, spaniolă și suedeză, fiecare text fiind egal autentic. În caz de contradicție, se face trimitere la limba în care a fost negociat prezentul acord.

ARTICOLUL 121

Anexe

Anexele, protocoalele și notele de subsol la prezentul acord formează parte integrantă din acest acord.

EU/SADC/ro 140

ARTICOLUL 122

Drepturi și obligații în temeiul prezentului acord

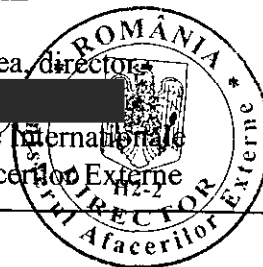
Nicio dispoziție a prezentului acord nu se interpretează ca și cum ar conferi drepturi sau ar impune obligații persoanelor, altele decât cele care decurg între părți în temeiul dreptului internațional public.

Drept care, subsemnații plenipotențiarilor au semnat prezentul acord.

**Copie certificată a exemplarului deținut de
MAE**

Corina Badea, director

[REDACTED]
Direcția Tratatelor Internaționale
Ministerul Afacerilor Externe

LISTA ANEXELOR ȘI PROTOCOALELOR

ANEXA I:	Taxele vamale aplicate de UE produselor originare din statele părți la APE din SADC
ANEXA II:	Taxele vamale aplicate de SACU produselor originare din UE
ANEXA III:	Taxele vamale aplicate de Mozambic produselor originare din UE
ANEXA IV:	Măsuri de salvagardare în domeniul agriculturii
ANEXA V:	Măsuri de salvagardare tranzitorii aplicabile BLNS
ANEXA VI:	Produse și sectoare prioritare în cadrul SPU
PROTOCOLUL 1:	Privind definirea noțiunii de „produse originare” și metodele de cooperare administrativă
PROTOCOLUL 2:	Asistența administrativă reciprocă în domeniul vamal
PROTOCOLUL 3:	Indicații geografice și comerțul cu vinuri și băuturi spirtoase
PROTOCOLUL 4:	Privind relația dintre ACDC și prezentul Acord
ACT FINAL	

